ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення міської ради
«02» травня 2026 року
№ 47/VIII-16

ПРОГРАМА

економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2026 рік

Зміст

Паспорт Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2026 рік 3
Вступ 5
1. Аналіз економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади у 2025 році 7
1.1. Показники економічного і соціального розвитку територіальної громади 7
1.2. Проблемні питання територіальної громади та реалізовані заходи 19
2. Мета, завдання та заходи економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади у 2026 році 46
2.1. Безпека та цивільний захист населення 46
2.2. Житлово-комунальне господарство та благоустрій. Дорожнє господарство. Охорона навколишнього природного середовища 48
2.3. Містобудування. Житлове будівництво та забезпечення населення житлом 52
2.4. Підприємництво та надання адміністративних послуг 54
2.5. Міжнародні відносини та інвестиції 56
2.6. Енергетична стійкість міста 57
2.7. Управління об’єктами комунальної власності та земельні відносини 59
2.8. Діяльність підприємств комунальної власності 61
2.9. Транспорт і зв’язок 62
2.10. Підтримка сімей, дітей та молоді, гендерна політика 63
2.11. Зайнятість населення та ринок праці 66
2.12. Соціальний захист та соціальне забезпечення населення, у тому числі ветеранів війни та внутрішньо переміщених осіб. Компенсація за пошкоджене майно 67
2.13. Охорона здоров’я та демографічна ситуація 70
2.14. Освіта 71
2.15. Культура. Міський простір та туризм. 73
2.16. Фізична культура і спорт 76
3. Джерела фінансування Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2026 рік. Бюджетно-фінансова політика 78
4. Додатки 79

Паспорт Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2026 рік

Назва програми	Програма економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2026 рік
Підстава для розробки Програми	Конституція України, Бюджетний кодекс України, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»
Замовник Програми	Чернігівська міська рада
Головний розробник Програми	Управління економічного розвитку міста Чернігівської міської ради
Відповідальні за виконання Програми	Структурні підрозділи міської ради, підприємства, установи та організації міста Чернігова
Мета Програми	Забезпечення життєдіяльності мешканців громади в умовах воєнного стану, сприяння силам оборони та енергетична стійкість міста
Пріоритетні завдання Програми	- забезпечення безпеки життєдіяльності, цивільного захисту населення та територіальної оборони; - підтримка бізнесу; - сприяння ефективному використанню економічного та людського потенціалу громади; - наповнення бюджету громади; - залучення допомоги міжнародних фінансових та благодійних організацій; - ефективна співпраця з містами-побратимами м. Чернігова; - забезпечення надання житлово-комунальних, освітніх, медичних, соціальних, адміністративних, транспортних та інших послуг нормативної якості; - стабільне функціонування критичної та інженерно-транспортної інфраструктури міста; - різностороння підтримка внутрішньо переміщених осіб та ветеранів; - сприяння розширенню безбар'єрного простору; - забезпечення творчого, духовного розвитку особистості; - формування громадських цінностей і пам`яті; - забезпечення використання альтернативних і відновлювальних джерел енергії;

	- оптимізація та підвищення рівня ефективності використання енергоресурсів.
Термін реалізації Програми	2026 рік
Основні джерела фінансування заходів Програми	-бюджет Чернігівської міської територіальної громади; -державний бюджет; -власні кошти підприємств, установ та організацій; -інші джерела, не заборонені діючим законодавством.
Система організації контролю за виконанням Програми	Контроль за виконанням Програми здійснює постійна комісія міської ради з питань соціально-економічного розвитку, підприємництва, туризму та інвестиційної діяльності. Інформація про виконання Програми розміщується на веб-порталі Чернігівської міської ради.

Вступ

Програма економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2026 рік (далі – Програма) є документом державного планування місцевого рівня та розроблена на основі комплексного аналізу соціально-економічної ситуації в громаді, з урахуванням впливу російської військової агресії, зовнішніх політичних, економічних та інших факторів і очікуваних тенденцій зміни впливу цих факторів у перспективі, із дотриманням принципів цілісності, об'єктивності, науковості, гласності, самостійності, рівності, дотримання загальнодержавних інтересів.

Законодавчим підґрунтям для розроблення Програми є стаття 143 Конституції України, стаття 27 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», Бюджетний кодекс України, постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проєктів Бюджетної декларації та державного бюджету» (зі змінами), постанова Кабінету Міністрів України від 15.12.2023 № 1315 «Про схвалення основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2024-2026 роки».

При підготовці Програми також враховані положення програмних документів, які діють на державному й регіональному рівнях, а саме:

– Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»;

– Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13.08.2024 № 940);

– План України на 2024-2027 роки в рамках Програми фінансової підтримки України Європейського Союзу «Ukraine Facily», затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.03.2024 № 244-р;

– Бюджетна декларація на 2026-2028 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 27.06.2025 № 774;

– Програма охорони навколишнього природного середовища Чернігівської області на 2021-2027 роки, затверджена рішенням третьої сесії обласної ради восьмого скликання від 26.02.2021 № 45-3/VIII;

– Стратегія сталого розвитку Чернігівської області на період до 2027 року, затверджена рішенням обласної ради від 18.12.2019 № 4-21/VII (в редакції рішення обласної ради від 14.03.2025 № 3-22/VIII).

Програма розроблена за пропозиціями структурних підрозділів Чернігівської міської ради, комунальних підприємств, установ та організацій міста, як комплексна система взаємопов'язаних цілей і завдань, та визначає сукупність взаємоузгоджених заходів щодо вирішення нагальних проблем та забезпечення подальшому розвитку Чернігівської міської територіальної громади у 2026 році.

Метою Програми є забезпечення життєдіяльності мешканців громади в умовах воєнного стану, сприяння силам оборони та енергетична стійкість міста.

Інструментами виконання Програми є міські цільові програми, публічні інвестиційні проєкти та програми публічних інвестицій, інфраструктурні проєкти, у т. ч. що впроваджуються у рамках міжнародних грантових проєктів і проєктів (програм) міжнародної технічної допомоги.

Прогнозні показники Програми розраховані на основі аналізу економічної ситуації в Україні та у місті у поточному році, з урахуванням основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2025-2027 роки, що затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 28.06.2024 № 780 «Про схвалення основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2025-2027 роки», з використанням наявних статистичних даних та з урахуванням прогнозів і розрахунків комунальних підприємств міської ради.

Програма визначає цілі, завдання та основні пріоритети соціально-економічного розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2026 рік, заходи та завдання для розвитку галузі (сфери діяльності), які відповідають основним напрямам розвитку і заходам цільових програм.

Фінансування заходів Програми у 2026 році здійснюватиметься з урахуванням необхідності проведення робіт з відновлення зруйнованої та пошкодженої інфраструктури, створення безпечних умов для життєдіяльності мешканців громади, реальних можливостей місцевого бюджету, а також за рахунок різних джерел фінансування: бюджетних коштів, власних коштів суб’єктів господарювання, грантів, міжнародної технічної допомоги, благодійної, гуманітарної спонсорської допомоги та інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Слід зазначити, що переважна більшість планових показників розраховані на основі відкритої інформації щодо макроекономічних прогнозів центральних органів виконавчої влади, оскільки офіційні статистичні дані по м. Чернігову за 2022 рік - 9 місяців 2025 року відсутні, зокрема, через формування статистичної інформації у розрізі районів у зв’язку з переходом Державної служби статистики на Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, затверджений наказом Міністерства розвитку громад та територій від 26.11.2020 № 290 «Про затвердження Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад» (в редакції наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 19.01.2024 № 48 «Про внесення змін до наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 26 листопада 2020 року № 290»).

1. Аналіз економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади у 2025 році

1.1. Показники економічного і соціального розвитку територіальної громади

За 9 місяців 2025 року до загального та спеціального фондів бюджету Чернігівської міської територіальної громади, враховуючи офіційні трансферти, зараховано 3 243,0 млн грн, у тому числі: до загального фонду – 2 984,3 млн грн, до спеціального фонду – 258,7 млн грн.

Порівняно з відповідним періодом 2024 року до бюджету Чернігівської міської територіальної громади надійшло коштів на 7,1 % або 249,3 млн грн менше: до загального фонду зараховано надходжень на 4,7 % або на 133,1 млн грн більше, до спеціального – у 2,5 рази або на 382,4 млн грн менше.

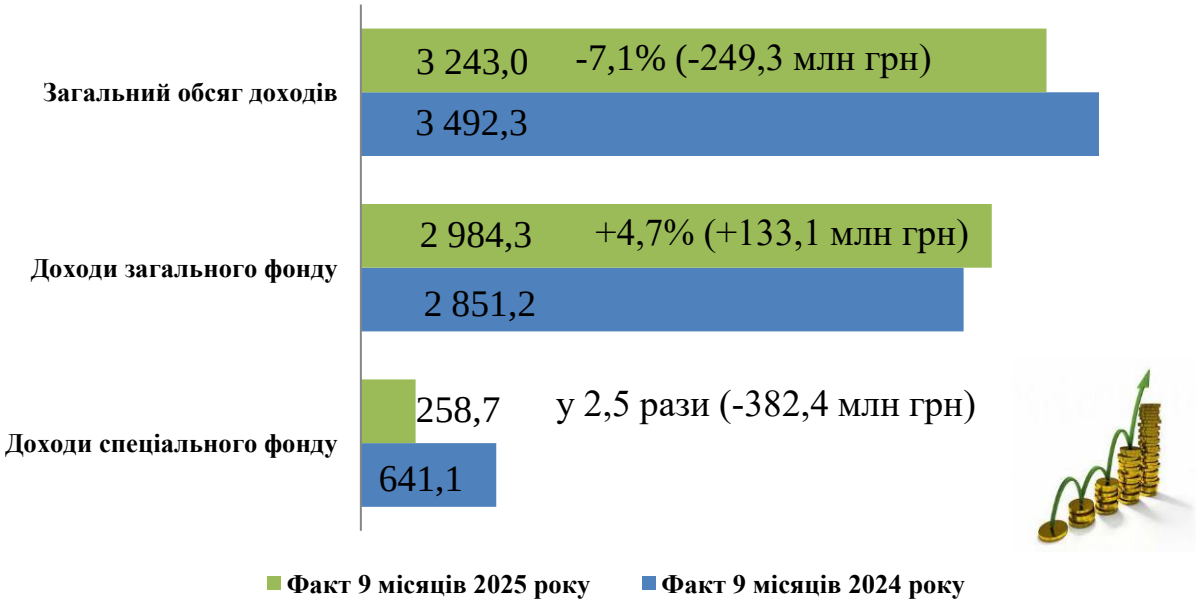

Рис. 1. Динаміка обсягу доходів бюджету Чернігівської міської територіальної громади за 9 місяців 2024-2025 років, млн грн

Надходження від власних та закріплених джерел доходів загального фонду бюджету Чернігівської міської територіальної громади за 9 місяців 2025 року склали 2 472,7 млн грн, що на 335,1 млн грн або 15,7 % більше за аналогічний період минулого року.

Основною частиною надходжень є податок на доходи фізичних осіб – 54,5 % (1 347,3 млн грн), місцеві податки та збори – 28,3 % (699,8 млн грн), акцизний податок – 12,5 % (308,8 млн грн).

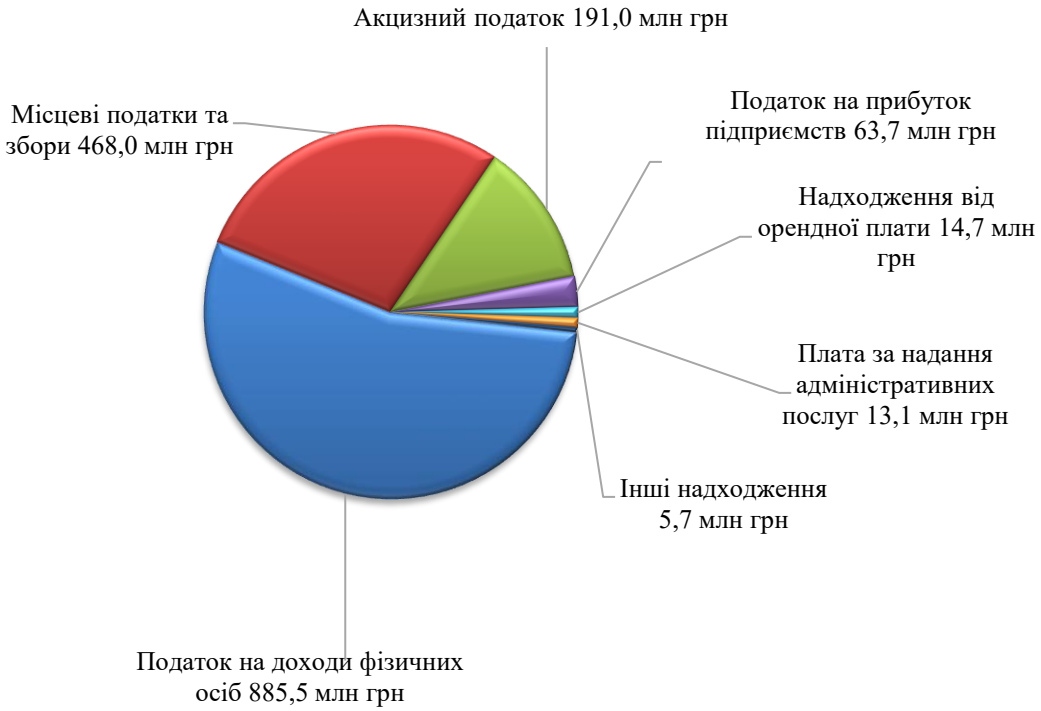

Рис. 2. Структура власних доходів загального фонду бюджету Чернігівської міської територіальної громади за 9 місяців 2025 року, млн грн

Торішні надходження від власних та закріплених джерел доходів загального фонду перевищено на 335,10 млн грн або на 15,7 %. Збільшення відбулось майже за всіма джерелами доходів, зокрема, через отримання у звітному періоді більшого обсягу податку на доходи фізичних осіб, податку на прибуток підприємств, акцизного податку, місцевих податків та зборів.

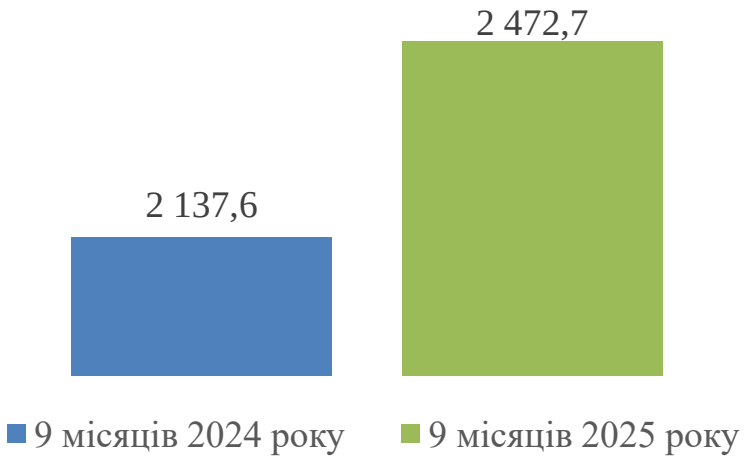

Рис. 3. Динаміка обсягу власних та закріплених доходів загального фонду бюджету Чернігівської міської територіальної громади за 9 місяців 2024-2025 років, млн грн

Обсяг отриманих трансфертів за 9 місяців 2025 року за загальним фондом склав близько 511,6 млн грн, що менше на 28,3 % або 202,0 млн грн ніж в аналогічному періоді минулого року.

Дотації з місцевих бюджетів іншим місцевим бюджетам за 9 місяців 2025 року збільшилися в порівнянні з аналогічним періодом минулого року на 2,7 % та складають 0,05 млн грн.

Субвенції з місцевих бюджетів іншим місцевим бюджетам за 9 місяців 2025 року складають 55,8 млн грн, а саме субвенції з місцевого бюджету на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей осіб, визначених пунктами 2-5 частини 1 статті 10-1 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», для осіб з інвалідністю I – II групи, яка настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, визначених пунктами 11-14 частини 2 статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов, за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету (37,7 млн грн) та інших субвенцій, зокрема, на реалізацію публічного інвестиційного проєкту із забезпечення житлом дитячих будинків сімейного типу, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету (9,3 млн грн), на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції (6,3 млн грн), на забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету (1,2 млн грн) та інші субвенції з місцевого бюджету (1,3 млн грн).

Обсяг отриманих офіційних трансфертів за спеціальним фондом за 9 місяців 2025 року склав 30,06 млн грн за рахунок отримання з державного бюджету місцевим бюджетам освітньої субвенції (19,94 млн грн), субвенції на покращення якості гарячого харчування та фінансування харчування учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти (9,97 млн грн) та на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами (0,15 млн грн). У відповідному періоді минулого року субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам до спеціального фонду не надходила.

У відповідності до відомостей про місце реєстрації осіб, які занесені до відомчої інформаційної системи «Реєстр територіальної громади» Державної міграційної служби України, станом на 01.10.2025 кількість зареєстрованих у місті осіб становить 244,16 тис. осіб. Станом на 01.01.2022 кількість осіб, місце проживання яких зареєстровано у місті Чернігові, становила 282,7 тис. осіб; на

01.01.2023 – 275,97 тис. осіб., на 01.01.2024 – 275,1 тис. осіб, на 01.01.2025 – 274,3 тис. осіб.

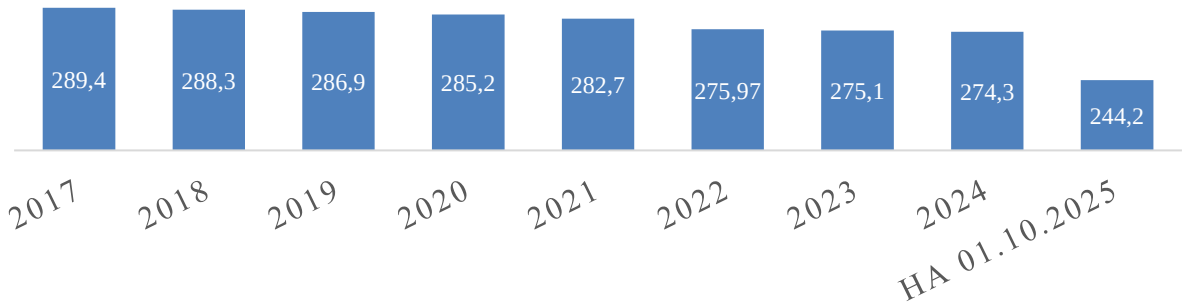

Рис. 4. Чисельність наявного населення, тис. осіб

За січень-вересень 2025 року в м. Чернігові народилось 774 дитини, померло 2 723 осіб. Природне скорочення населення склало 1 949 осіб.

Таблиця1. Динаміка основних показників відтворення населення у м. Чернігові

Роки	Народжених, осіб	Померлих, осіб	Природний приріст (скорочення), осіб
2014	2 684	3 655	-971
2015	2 517	3 467	-950
2016	2 474	3 545	-1 071
2017	2 251	3 501	-1 250
2018	2 147	3 615	-1 468
2019	1 900	3 674	-1 774
2020	1 846	4 066	-2 220
2021	2 162	4 647	-2 485
2022	1 080	4 336	-3 256
2023	1 225	3 692	-2 467
2024	1 203	3 647	-2 444
9 місяців 2025	774	2 723	-1 949

За інформацією управління охорони здоров’я Чернігівської міської ради основними причинами смертності серед населення міста у 2024 році були хвороби системи кровообігу (близько 63,1 % померлих) та новоутворення (19,7 %).

Таблиця 2. Смертність населення за основними причинами

Класи захворювань	Показник на 100 тис. населення			
	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Хвороби системи кровообігу	779,0	731,3	702,5	637,7
Злоякісні новоутворення	187,9	175,2	216,3	199,5
Хвороби органів травлення	49,0	51,1	69,2	53,5

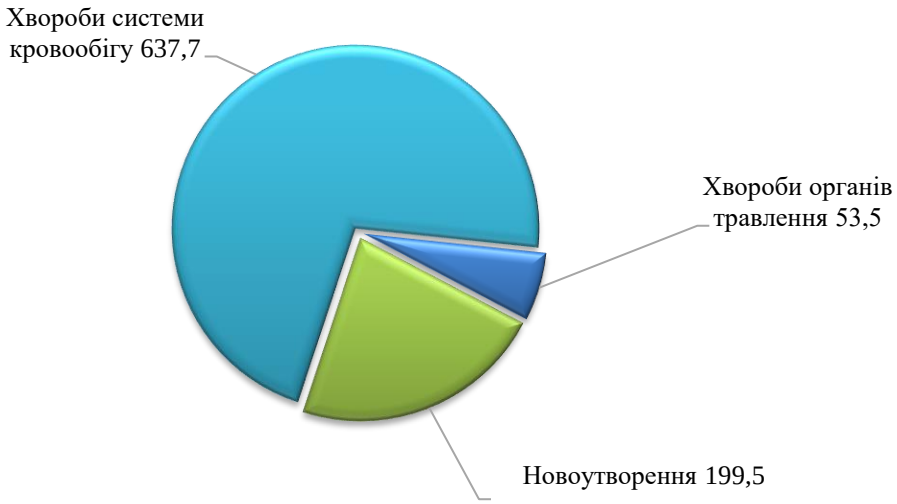

Рис. 5. Смертність населення міста за основними причинами у 2024 році

Станом на 01 жовтня 2025 року на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб у м. Чернігові перебуває 12 515 внутрішньо переміщених осіб, що на 7,8 % або на 902 особи більше, ніж на початок поточного року.

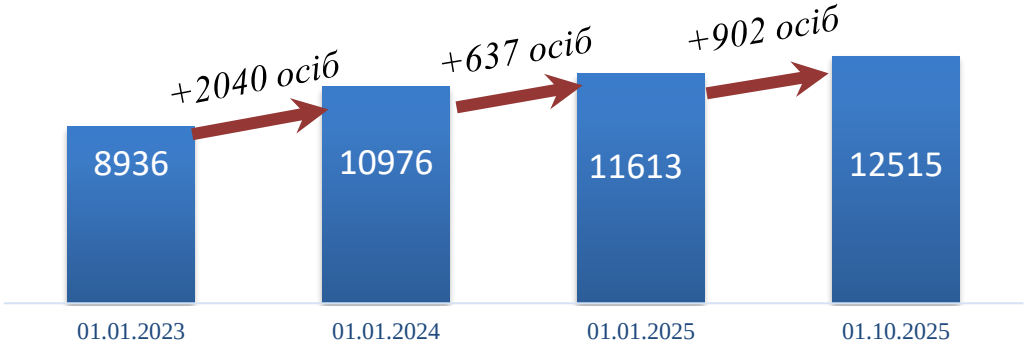

Рис. 6. Кількість внутрішньо переміщених осіб на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб у м. Чернігові, осіб

У Чернігівській філії Чернігівського обласного центру зайнятості протягом 9 місяців 2025 року отримували послуги 5 687 безробітних, з них мали статус безробітного 4 070 особи.

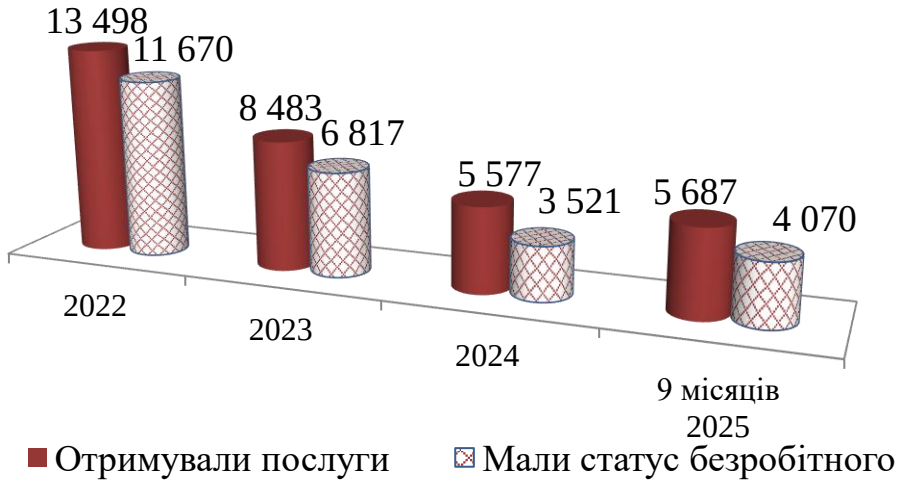

Рис. 7. Динаміка кількості безробітних громадян, що отримували послуги у Чернігівській філії Чернігівського обласного центру зайнятості, осіб

За даними моніторингу, проведеного на підставі даних Головного управління Пенсійного фонду України в Чернігівській області, в Чернігівському районі за січень-червень 2025 року на створені нові робочі місця працевлаштовано 3 025 осіб, з них у юридичних осіб – 1 032 осіб (34,1 % від загальної кількості) та у фізичних осіб – 1 993 особи (65,9 %). При цьому у зв'язку зі змінами в організації виробництва та праці звільнено 1 889 осіб. Реальний приріст становить 1 136 робочих місць.

За видами економічної діяльності за І півріччя 2025 року найбільше працевлаштовано на новостворені робочі місця:

- оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 835 осіб;
- надання інших видів послуг – 729 осіб;
- інформація та телекомунікації – 225 осіб;
- промисловість – 237 осіб;
- професійна, наукова та технічна діяльність – 196 осіб.

При цьому за цими видами діяльності ліквідовано робочі місця та звільнено:

- оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 748 осіб;
- надання інших видів послуг – 161 особа;
- інформація та телекомунікації – 241 особа;
- промисловість – 92 особи;
- професійна, наукова та технічна діяльність – 119 осіб.

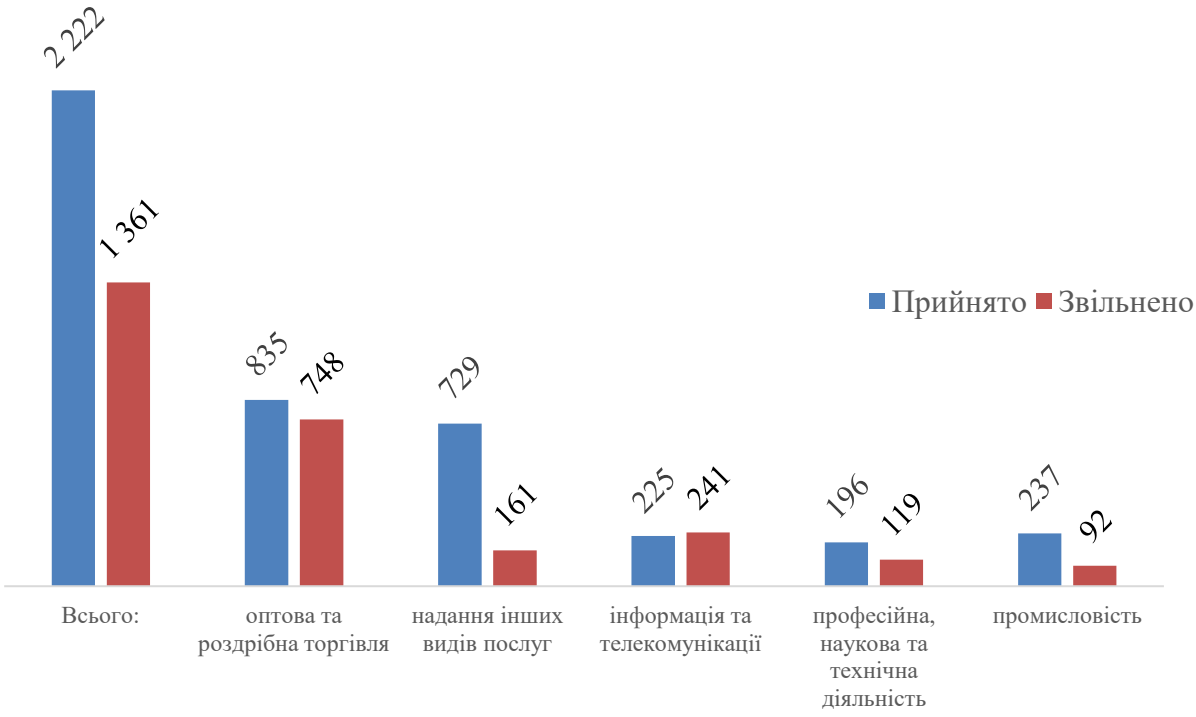

Рис. 8. Створення та ліквідація робочих місць за видами економічної діяльності у І півріччі 2025 року*, осіб

** Моніторинг створення та ліквідації робочих місць узагальнений на основі поданої страхувальниками звітності за січень-червень 2025 року.*

Управлінням державного архітектурно-будівельного контролю Чернігівської міської ради у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, протягом 9 місяців 2025 року за заявами замовників будівництва на підставі актів готовності об'єктів до експлуатації, прийняті в експлуатацію закінчені будівництвом об'єкти – багатоповерхові, багатоквартирні житлові будинки, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) наслідками, шляхом видачі сертифікатів, загальною площею 29,9 тис. кв. м.

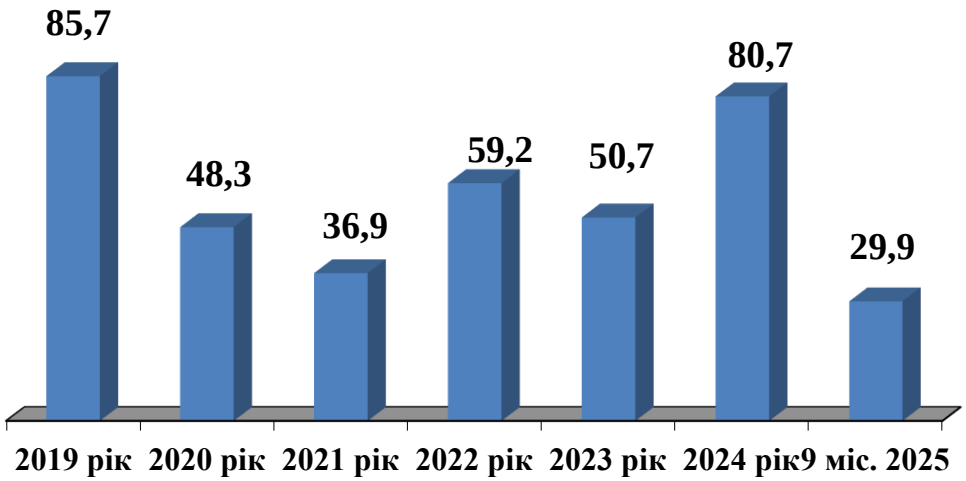

Рис. 9. Динаміка введення в експлуатацію житла, тис. кв. м

Серед економічно активних суб'єктів господарювання м. Чернігова діяльність здійснювали 20 комерційних та 10 некомерційних комунальних підприємств міської ради. З них дванадцять належать до житлово-комунальної сфери, вісім до сфери охорони здоров'я, два – до торгівлі і послуг, два – до сфери культури, одне – до засобів масової інформації, одне – до спортивної галузі, одне – до соціальної сфери, одне будівельне, одне транспортне, одне створене для забезпечення громадського порядку та контролю за благоустроєм міста.

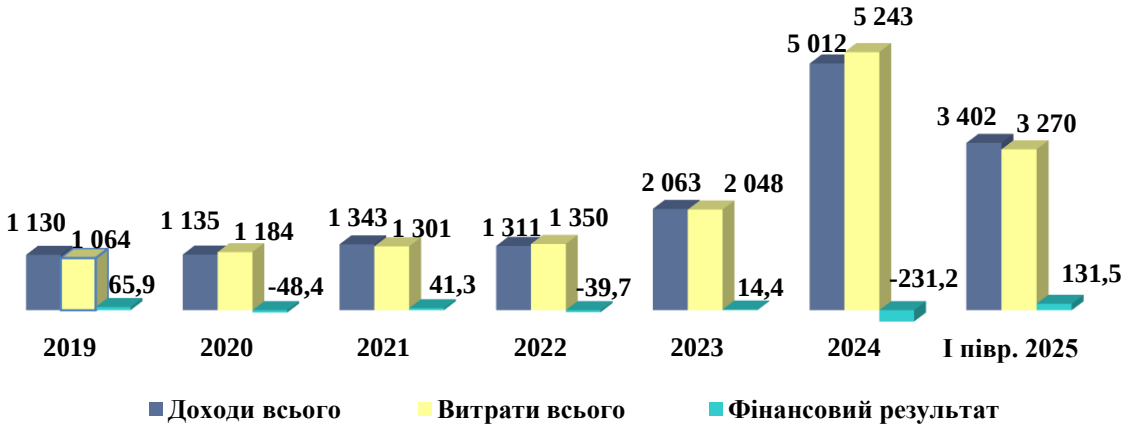

Рис. 10. Загальний фінансовий результат діяльності комерційних комунальних підприємств Чернігівської міської ради, млн грн

На формування загального облікового фінансового результату діяльності комерційних комунальних підприємств значною мірою вплинула прибуткова діяльність у І півріччі 2025 року КП «Теплокомуненерго» Чернігівської міської ради (прибуток 157,2 млн грн), зумовлена збільшенням реалізації електричної енергії в І кварталі 2025 року. Також позитивні результати фінансово-господарської діяльності отримали КП «Деснянське» Чернігівської міської ради (прибуток 4,9 млн грн), КП «Новозаводське» Чернігівської міської ради (прибуток 4,5 млн грн), КП «ЖЕК-13» Чернігівської міської ради (прибуток 2,5 млн грн), КП «ЖЕК-10» Чернігівської міської ради (прибуток 1,6 млн грн). Прибуткова діяльність підприємств житлово-комунальної сфери значною мірою зумовлена переглядом ціни на послуги з управління багатоквартирними будинками з IV кварталу 2024 року. Окрім того, в І півріччі 2025 року прибутково спрацювали: КП «Міський Палац культури ім. В. Радченка» Чернігівської міської ради (прибуток 1,4 млн грн), КП «Зеленбуд» Чернігівської міської ради (прибуток 0,6 млн грн), КП «Чернігівбудінвест» Чернігівської міської ради (прибуток 0,5 млн грн) та інші.

Збитково у звітному періоді спрацювали КП «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради (збиток 15,5 млн грн), КП «АТП-2528» Чернігівської міської ради (збиток 12,3 млн грн) та КП «Чернігівводоканал» Чернігівської міської ради (збиток 9,3 млн грн). Збиткова діяльність підприємств, у значній мірі, пов'язана зі зростанням витрат на енергоносії, паливно-мастильні матеріали та заробітну плату працівників. Також, збитково за підсумками І півріччя 2025 року спрацювали: КП «Шкільне» Чернігівської міської ради

(збиток 3,9 млн грн), КП «ВСЦ «Крок до тварин» Чернігівської міської ради (збиток 0,8 млн грн), КП «ТРА «Новий Чернігів» Чернігівської міської ради (збиток 0,5 млн грн), інші.

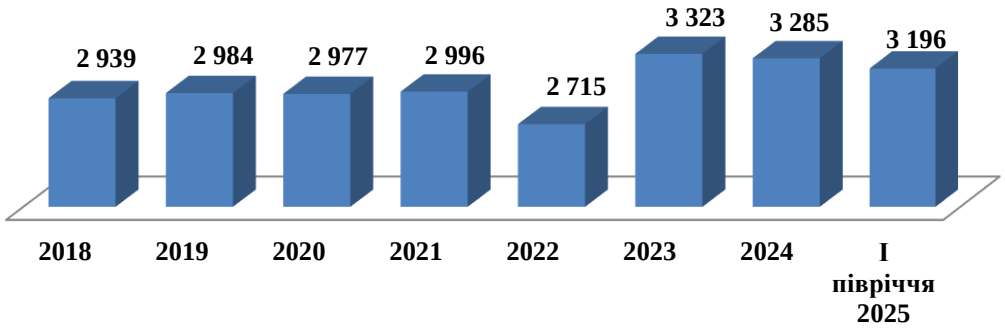

Рис. 11. Середньооблікова чисельність працівників комерційних комунальних підприємств міської ради, осіб

Скорочення чисельності працівників комерційних комунальних підприємств міської ради у І півріччі 2025 року порівняно з показниками 2024 року зумовлено зменшенням кількості працівників підприємств житлово-комунального господарства на 50 осіб, зокрема скороченням штатних працівників КП «Новозаводське» Чернігівської міської ради на 31 особу у зв'язку з суттєвим зменшенням кількості ліфтів, що знаходяться на обслуговуванні підприємства. Також зменшилась чисельність працівників КП «ТРА «Новий Чернігів» Чернігівської міської ради на 19 осіб та КП «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради на 13 осіб.

Особливістю Чернігівської міської територіальної громади є наявність розвинутої мережі суб'єктів господарювання малого і середнього підприємництва, ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури.

Станом на 01.10.2025 кількість суб'єктів малого та середнього підприємництва за даними Головного управління ДПС у Чернігівській області складає 19 658 суб'єктів господарювання (що на 4,7 % менше ніж на початок року), з них 2 099 – юридичні особи (стільки ж, як і на початок року) та 17 559 – фізичні особи-підприємці (на 5,2 % менше, ніж на початок року). Кількість економічно активних суб'єктів малого та середнього підприємництва на 01.10.2025 складає 14 958 суб'єктів господарювання, з них 1 582 – юридичні особи та 13 376 – фізичні особи-підприємці.

За даними Головного управління ДПС у Чернігівській області станом на 01.10.2025 у сфері малого та середнього бізнесу зайнято 59,3 тисяч осіб. З них 17,6 тисяч – фізичні особи-підприємці (29,6 %), 17,7 тисяч осіб перебуває у трудових відносинах з фізичними особами-підприємцями (29,9 %), 16,4 тисяч осіб зайнято на середніх підприємствах (27,6 %) та 7,6 тисяч осіб працюють на малих підприємствах (12,9 %).

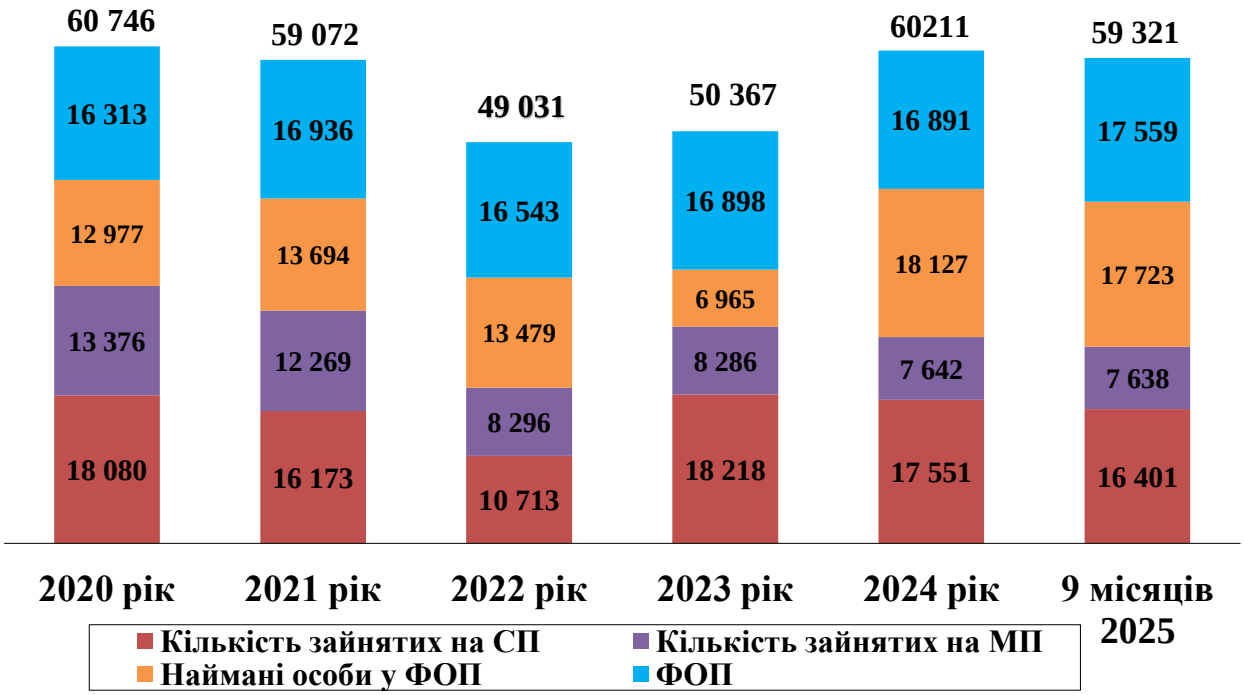

Рис. 12. Чисельність зайнятих у сфері малого та середнього бізнесу у м. Чернігів, осіб

Обсяги реалізованої продукції цими підприємствами протягом січня-вересня 2025 року становлять 19 481,3 млн грн. Найбільше промислової продукції у місті виробляють підприємства переробної промисловості.

Переважна більшість суб'єктів господарювання, зареєстрованих у м. Чернігові, провадять свою діяльність у сферах надання послуг (7 833 суб'єктів господарювання або 52 %) та торгівлі (5 495 суб'єктів господарювання або 37 %). Виробничою діяльністю зайнято 11 % суб'єктів господарювання (1 630 суб'єктів господарювання).

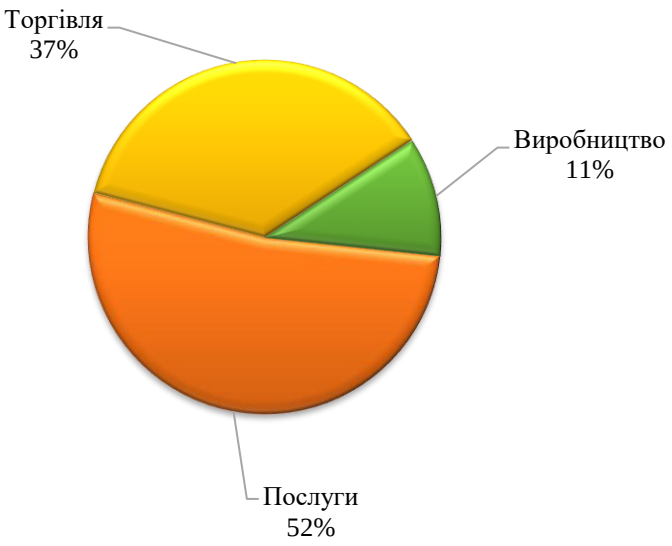

Рис. 13. Структура діяльності суб'єктів господарювання МСП

Надходження до бюджету Чернігівської міської територіальної громади за 9 місяців 2025 року від діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва склали 1 099 млн грн.

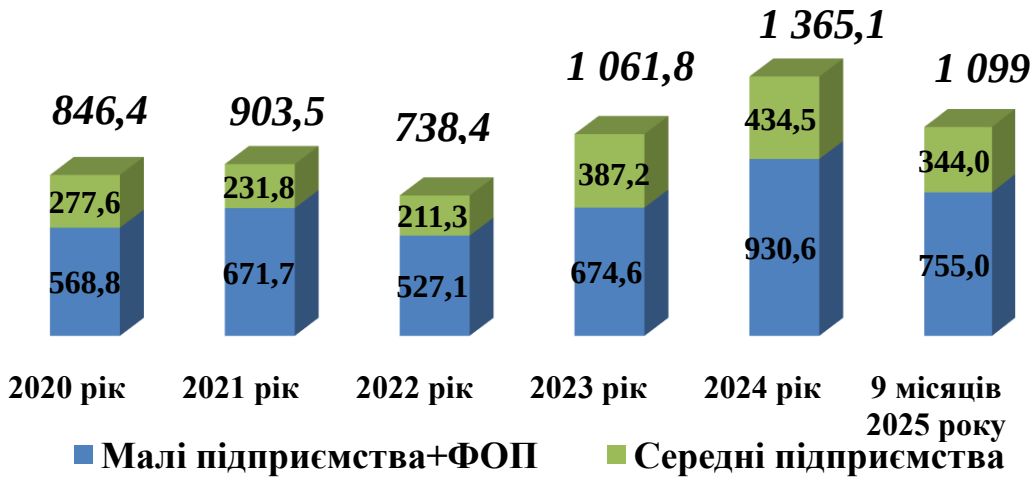

Рис. 14. Надходження до бюджету Чернігівської міської територіальної громади за результатами діяльності суб`єктів малого та середнього підприємництва, млн грн

Оподатковувана середньомісячна заробітна плата найманих працівників на середніх підприємствах міста за І півріччя 2025 року за розрахунками Головного управління ДПС у Чернігівській області склала 19 968 грн, що на 3,3 % більше, ніж у 2024 році (19 335 грн). Середньомісячна заробітна плата найманих працівників на малих підприємствах міста склала 15 548 грн, що на 3,9 % більше, ніж у 2024 році (14 970 грн).

Для порівняння середня заробітна плата працівників комерційних комунальних підприємств Чернігівської міської ради (з урахуванням КП «Теплокомуненерго» Чернігівської міської ради) у 2023 році становила 15 447 грн, в І півріччі 2024 року – 17 971 грн, в 2024 році – 18 895 грн, в І півріччі 2025 року – 20 801 грн.

Рис. 15. Середньомісячна заробітна плата, грн

Протягом І півріччя 2025 року обсяг перевезень пасажирів автотранспортом залишався практично на тому самому рівні, в порівнянні з аналогічним періодом 2024 року. Загальний обсяг перевезень пасажирським автотранспортом міста Чернігова в січні – червні 2025 року склав 10 800,8 тисяч пасажирів (з них 2 590,3 пасажири пільгових категорій), що становить 97,8 % у порівнянні до такого ж періоду 2024 року (без урахування пільгових категорій пасажирів).

Загальні обсяги пасажирських перевезень, здійснені міським електротранспортом та комунальними автобусами у І півріччі 2025 року, склали 7 803,3 тис. пасажирів.

Пасажирів пільгових категорій перевезено 3 850,3 тис. осіб.

Станом на вересень 2025 року відновили освітню діяльність 43 заклади дошкільної освіти, до яких зараховано 6 176 дітей. Відкрито 69 груп для дітей раннього віку.

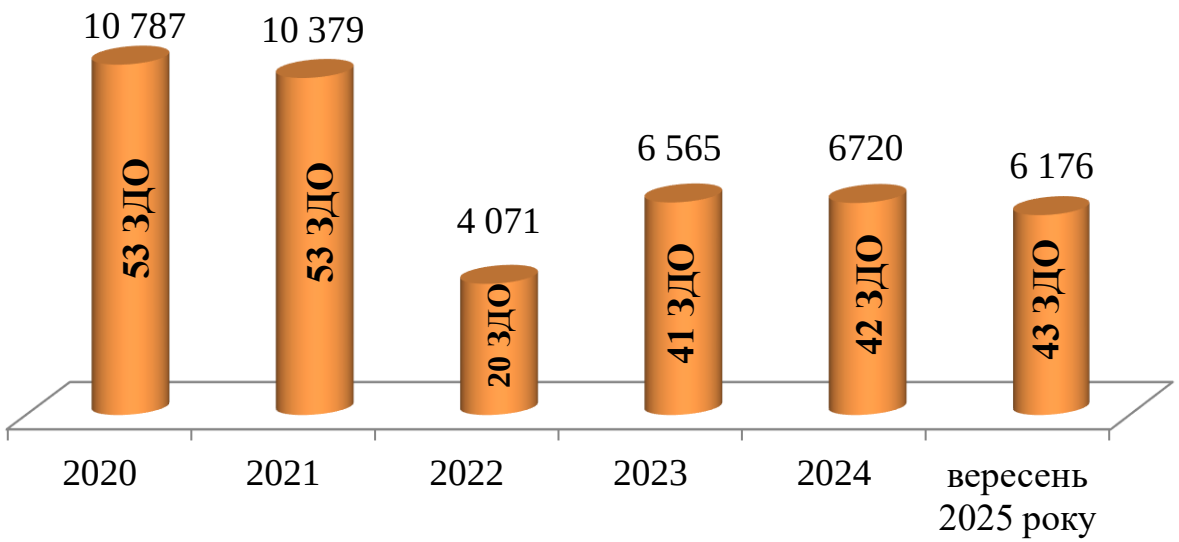

Рис. 16. Кількість здобувачів дошкільної освіти в освітніх закладах міської ради, осіб

У мережі закладів освіти функціонує 31 заклад загальної середньої освіти комунальної форми власності. З 01 вересня 2025 року 30 закладів розпочали роботу в очному режимі, 1 – у дистанційному, через відсутність найпростішого укриття.

У 2025/2026 навчальному році у 31 закладі загальної середньої освіти комунальної форми власності розпочали навчання 25 050 учнів (на 3,8 % менше, ніж у 2024/2025 навчальному році), з них першокласників – 1 900 учнів.

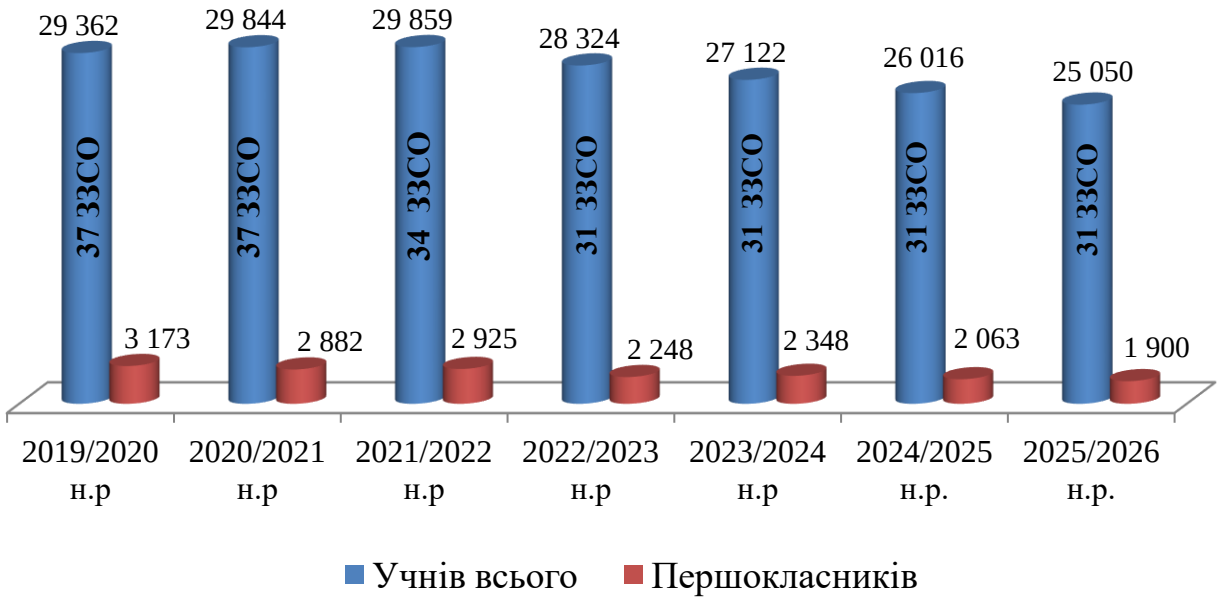

Рис. 17. Кількість здобувачів загальної середньої освіти в освітніх закладах міської ради, осіб

1.2. Проблемні питання територіальної громади та реалізовані заходи

Основними проблемними питаннями у відновленні та економічному і соціальному розвитку Чернігівської міської територіальної громади є:

- нестабільна безпекова ситуація через наближеність до кордонів з країнами-агресорами;
- демографічна криза – зменшення кількості, як за рахунок природного, так і механічного руху населення, дисбаланс за віковою структурою наявного населення міста;
- обмеження постачання електроенергії;
- підвищені ризики втрат цивільного населення, руйнувань об’єктів критичної, соціальної інфраструктури, житлового фонду;
- суттєвий рівень пошкоджень наявних у місті об’єктів соціальної, критичної інфраструктури, житлового фонду, зокрема, приватної забудови, та, відповідно, необхідність відновлення цих об’єктів;
- припинення та / або скорочення діяльності частини суб’єктів господарювання міста через знищення або пошкодження виробничих потужностей внаслідок російської військової агресії, ресурсні проблеми, а також відсутність дієвих механізмів відшкодування суб’єктам господарювання понесених втрат;
- порушення логістичних ланцюгів та втрата традиційних ринків збуту;
- зниження рівня реальної заробітної плати внаслідок інфляційних процесів;

- відтік трудових ресурсів, а також мобілізація військовозобов’язаних працівників, значний кадровий дефіцит;

- забезпечення адаптації внутрішньо переміщених осіб, включаючи необхідність допомоги у забезпеченні житлових, фінансових, соціальних та інших потреб;

- критичний технічний стан об’єктів інфраструктури, які потребують відновлення, модернізації та реконструкції, в тому числі кабельного господарства та тягових підстанцій для забезпечення тролейбусного руху;

- жорстка конкуренція в залученні інвестицій на національному та міжнародному рівні.

На вирішення цих та інших проблем спрямовані основні завдання та заходи цільових бюджетних програм та програм економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади.

Інформація щодо реалізованих заходів у сферах життєдіяльності міста у поточному році.

Безпека та цивільний захист населення:

З метою забезпечення заходів безпеки та захисту населення Чернігівської міської територіальної громади та територіальної оборони у 2025 році діють такі міські цільові програми:

✓ Програма підготовки територіальної оборони та підготовки населення м. Чернігова до участі в русі національного спротиву на 2022-2027 роки у новій редакції.

Виконання визначених Програмою заходів сприяло набуттю мешканцями м. Чернігова готовності та здатності до виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

На реалізацію програми за 9 місяців 2025 року з бюджету Чернігівської міської територіальної громади було виділено 32,3 млн грн.

✓ Програма шефської допомоги військовим частинам, установам та організаціям Збройних Сил України, Національної гвардії України, Національної поліції України, Служби безпеки України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Міністерства юстиції України, Державної спеціальної служби транспорту та Державної прикордонної служби України на 2025 – 2027 роки (зі змінами та доповненнями).

Програма розроблена з метою піднесення престижу військової служби, сприяння обороноздатності та мобілізаційній готовності держави, розв'язання соціально-побутових проблем, задоволення культурних і духовних потреб військовослужбовців, налагодження ефективного цивільно-військового співробітництва.

На реалізацію Програми протягом січня-вересня 2025 року з бюджету Чернігівської міської територіальної громади було виділено 382,5 млн грн.

✓ Програма забезпечення громадської безпеки та правопорядку на території м. Чернігова на 2025 рік.

Програма розроблена з метою:

- забезпечення публічної безпеки і порядку;
- охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави;
- протидії злочинності;
- усунення передумов для вчинення правопорушень і забезпечення конституційних прав та свобод людини на основі чітко визначених пріоритетів, поступового нарощування у цій справі зусиль правоохоронних органів, органів місцевого самоврядування та громадськості;
- удосконалення методів організації роботи і шляхів запобігання вчиненню правопорушень;
- активізації роботи щодо профілактики рецидивної злочинності;

- покращення роботи з протидії наркозлочинності, профілактики дитячої бездоглядності, злочинного впливу на неповнолітніх у молодіжному середовищі та в сім'ях;
- дієвої протидії злочинності серед неповнолітніх, у тому числі рецидивної;
- підвищення координуючої ролі органів місцевого самоврядування в розв'язанні проблем боротьби зі злочинністю та її негативними наслідками;
- піднесення престижу Національної поліції України.

На реалізацію Програми за 9 місяців 2025 року було виділено з бюджету Чернігівської міської територіальної громади 84,5 млн грн.

В І півріччі 2025 року завершені роботи по двох об'єктах, які реалізовувалися в рамках програми забезпечення громадської безпеки та правопорядку на території м. Чернігова на 2024-2025 роки (капітальний ремонт приміщення дільничного пункту поліції № 1 та № 5).

Також, у І півріччі 2025 року створено місцеву автоматизовану систему централізованого оповіщення та інформування населення Чернігівської міської територіальної громади в обсягах робіт 1-ої черги будівництва.

Житлово-комунальне господарство та благоустрій. Дорожнє господарство. Охорона навколишнього природного середовища:

За підсумками І півріччя 2025 року виконані наступні роботи, спрямовані на задоволення потреб населення у наданні житлово-комунальних послуг належної якості, розвиток інфраструктури міста, забезпечення безпечного руху транспортних засобів міськими автомагістралями, підтримання та покращення екологічної ситуації на території міста тощо:

1. Ремонт, модернізація, технічне обслуговування інфраструктурних об'єктів:

✓ розробляється проєктна документація на розширення міського кладовища «Яцево» в м. Чернігові;

✓ здійснення реконструкції території кладовища «Ялівщина» у м. Чернігів з улаштуванням меморіального комплексу (встановлено 2 стели на меморіальному комплексі).

2. Проведення поточного ремонту, в тому числі аварійно-відновлювальних робіт, об'єктів вулично-дорожньої мережі, тротуарів, штучних споруд та інших елементів дорожнього покриття (одержувач бюджетних коштів – КП «АТП-2528» Чернігівської міської ради) на 49 вулицях міста:

- доріг загальною площею 17,3 тис. кв. м;
- тротуарів загальною площею 0,2 тис. кв. м.

3. Благоустрій озеленених територій м. Чернігова:

- висадження 57 дерев та 120 кущів;
- улаштування квітників багаторічних та однолітників загальною площею 163,6 кв. м та 1 295,0 кв. м відповідно;

- знесення окремих засохлих та пошкоджених дерев по місту та на прибудинкових територіях у кількості 605 одиниць;

- кронування 37 дерев.

4. Утримання та технічне обслуговування технічних засобів регулювання дорожнього руху:

- технічне обслуговування 69 світлофорів;

- встановлення 206 дорожніх знаків;

- заміна 11 електролічильників та 16 кнопок в світлофорах.

5. Утримання очисних споруд та зливової каналізації:

- очищення 10,0 км колекторів зливової каналізації гідродинамічними установками;

- очищення 1,0 км водовідвідних канав, 1,0 км залізобетонних лотків та 0,8 км каналізаційних колекторів вручну;

- очищення 329 зливоприймальних колодязів від мулу та сміття та 200 оглядових колодязів.

6. Утримання та технічне обслуговування мереж зовнішнього освітлення міста:

- ремонт 2 287 світильників;

- заміна 412 світильників та 3 122 ламп;

- заміна 6,5 км повітряних ліній;

- заміна 1 залізобетонної опори;

- заміна та ремонт 39 світлодіодних дорожніх знаків;

- заміна 2 електролічильників.

7. Технічне обслуговування системи відеоспостереження вулиць міста Чернігова та технічний супровід роботи віртуальної мережі (422 камер відеоспостереження, 88 комутаційних шаф).

8. Утримання 3-х підземних переходів.

9. Поточний ремонт та утримання 5 громадських вбиралень.

10. Утримання 12-ти місць поховань.

11. Доставка в морг померлих і загиблих безрідних громадян та з моргу до кладовища померлих і загиблих самотніх громадян, осіб без певного місця проживання, а також невпізнанних трупів, знайдених у межах міста (усього – доставка 1 115 померлих громадян).

12. Захоронення 40 невідомих безрідних людей.

13. Забезпечення охорони тваринного світу, регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у місті Чернігові (утримання пункту тимчасового утримання тварин по вул. Володимира Дрозда):

- стерилізація та перетримка на території пункту тимчасового утримання тварин 200 тварин (80 собак та 120 котів);

- ревакцинація 360 безпритульних тварин.

14. Надання інших послуг з благоустрою міста Чернігова.

15. Проведення моніторингу забруднення підземних та поверхневих вод у районі ставків-накопичувачів рідких токсичних промислових відходів та полігону твердих побутових відходів (район «Масани») за результатами

спостережень на 30 свердловинах, 3 колодязях та 4 поверхневих пунктах спостереження.

16. Виконання контрольно-геодезичної зйомки та інженерно-геологічного вишукування території, а також проведення лабораторних досліджень відходів нафтопродуктів для забезпечення ліквідації несанкціонованого розміщення відходів мазуту та залишків цегляних фундаментів на земельній ділянці, яка розташована між огорожею колишнього ПАТ «Чернігівський м'ясокомбінат» (вул. Любецька, 80, м. Чернігів) та залізничною колією Чернігів-Горностаївка.

17. Капітальний ремонт первинних радіальних відстійників (мулоскреб діаметром 28 м) № 4 та № 5 на каналізаційних очисних спорудах м. Чернігова, розташованих по вул. Колективна, 58 в с. Гущин Чернігівського району, Чернігівської області за рахунок субвенції з державного бюджету.

У 2025 році продовжили здійснюватися заходи щодо ліквідації наслідків російської військової агресії та забезпечення належного функціонування об'єктів, зокрема, протягом І півріччя 2025 року були виконані наступні заходи:

1. Проведене обстеження технічного стану 2 житлових будинків, пошкоджених внаслідок ракетного удару:

- по вул. Козацька, 48 в м. Чернігів (пошкоджено 15.03.2025 року);
- по вул. Жабинського, 14 в м. Чернігів (повторне технічне обстеження).

2. Завершені аварійно-відновлювальні роботи в житловому будинку по вул. Шевченка, 101 в м. Чернігів, пошкодженому в результаті військових дій.

3. Розпочате розроблення проєктної документації по улаштуванню тимчасового проїзду (аварійно-відновлювальні роботи) на ділянці дороги по вул. Кільцева в м. Чернігів.

4. Розроблено проєктну документацію по об'єкту: «Реконструкція мосту по вул. Кільцева через р. Стрижень в м. Чернігів, пошкодженого в результаті військових дій».

Містобудування. Житлове будівництво та забезпечення населення житлом:

За оперативною інформацією за 9 місяців 2025 року в м. Чернігові прийняті в експлуатацію закінчені будівництвом об'єкти – багатоповерхові багатоквартирні житлові будинки загальною площею 29,9 тис. кв. м житла.

Протягом січня-червня 2025 року комісією щодо розгляду заяв на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб виконавчого комітету Чернігівської міської ради призначено грошову компенсацію у новому розмірі за належні для отримання жилі приміщення 36 внутрішньо переміщеним особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні до 01 червня 2018 року заходів із забезпечення національної безпеки

і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах здійснення зазначених заходів у період їх здійснення, та визнані особами з інвалідністю внаслідок війни III групи на суму 82 608,2 тис. грн.

Станом на 01.07.2025 в м. Чернігові зафіксовано пошкодження внаслідок військових дій 3 467 приватних житлових будинків, садових і дачних будинків, складено всього 1 823 акти комісійного обстеження. Протягом 2025 року 164 будинків зазнали пошкоджень, серед них:

- 132 од. – підлягають відновленню в рамках поточного ремонту (незначно пошкоджені);
- 28 од. – підлягають відновленню в рамках капітального ремонту, реконструкції (значно пошкоджені);
- 4 од. – не підлягають відновленню (повністю зруйновані).

У І півріччі 2025 року на сесії міської ради було прийнято рішення щодо надання дозволу управлінню архітектури та містобудування Чернігівської міської ради на розроблення проєкту містобудівної документації «Внесення змін та доповнень до Генерального плану м. Чернігова» (корегування) (рішення Чернігівської міської ради від 25.07.2025 № 45/VIII-13 «Про надання дозволу на розроблення проєкту містобудівної документації «Внесення змін та доповнень до Генерального плану м. Чернігова» (корегування)).

Підприємництво та надання адміністративних послуг:

Розпорядженням міського голови від 09.03.2023 № 42-р (зі змінами) було створено комісію з обстеження будівель та споруд, які належать суб'єктам господарювання, пошкоджених внаслідок збройної агресії Російської Федерації.

Комісія проводить комісійне обстеження пошкоджених будівель та споруд за зверненнями (заявами) суб'єктів господарювання та забезпечує внесення інформації про пошкоджені будівлі та споруди згідно зі складеними актами про комісійне обстеження пошкоджених об'єктів нерухомості до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України.

Так, станом на 01.07.2025 до Чернігівської міської ради звернувся 141 суб'єкт господарювання (з них 42 фізичні особи-підприємці та 99 юридичних осіб) щодо комісійного обстеження об'єктів, пошкоджених внаслідок збройної агресії Російської Федерації. За результатом обстежень об'єктів складено та занесено до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, 402 акти комісійного обстеження по 133 суб'єктах господарювання (41 по фізичних особах-підприємцях та 92 по юридичних особах), з них:

- 160 об’єктів мають категорію пошкоджень I.a «Наявні незначні пошкодження несучих та огороджувальних конструкцій, але без порушення вимог щодо механічного опору та стійкості за граничним станом першої та другої групи пошкоджено до 20 %»;

- 67 об’єктів має категорію пошкоджень I.b «Наявні незначні пошкодження несучих та огороджувальних конструкцій, але без порушення вимог щодо механічного опору та стійкості за граничним станом першої та другої групи пошкоджено на 21-40 %»;

- 142 об’єкти мають категорію пошкоджень II «Наявні пошкодження несучих та огороджувальних конструкцій (категорій відповідальності конструкцій А та Б), ступінь та характер яких свідчить про необхідність виконання робіт щодо часткового демонтажу частин об’єкта або його окремих конструкцій, підсилення об’єкта або його окремих несучих та огороджувальних конструкцій пошкоджено на 41-80 %»;

- 33 об’єкти мають категорію пошкоджень III «Об’єкт непридатний для використання за цільовим призначенням, повністю втратив свою економічну цінність, наявні пошкодження несучих та огороджувальних конструкцій, ступінь та характер яких свідчить про небезпеку аварійного обвалення об’єкта (зруйновані об’єкти) пошкоджено на 81-100 %».

Відповідно до інформації, занесеної до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, суб’єкти господарювання звільняються від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за об’єкти нерухомого майна, що постраждали внаслідок російської збройної агресії проти України.

В поточному році в межах заходу «Часткове відшкодування витрат підприємств м. Чернігова за участь у виставково-ярмаркових заходах (очну і заочну)», передбаченого Програмою підтримки малого та середнього підприємництва у м. Чернігові на 2021-2025 роки, затвердженою рішенням Чернігівської міської ради від 01.12.2020 № 2/VIII-23 «Про Програму підтримки малого та середнього підприємництва у м. Чернігові на 2021-2025 роки» (зі змінами), перераховано по 100,0 тис. грн ТОВ «КОЛЛАР КОМПАНІ» за участь у виставково-ярмарковому заході «Zoomark International 2025», що проходив 05-07 травня 2025 року у місті Болонья (Італія), та ПП «Валєсо» за участь у виставково-ярмарковому заході «Виставка ISH», який проходив 17-21 березня 2025 року у м. Франкфурт-на-Майні, Німеччина.

На офіційному сайті Чернігівської міської ради за посиланням https://chernigiv-rada.gov.ua/business-guide/ з періодичною актуалізацією оприлюднюється для ознайомлення інформація щодо кредитних та грантових програм, у тому числі за участі міжнародних партнерів, до яких можуть долучитись представники бізнесу м. Чернігова. Наразі інформаційний блок «Business guide від Чернігівської міської ради», розміщений за цим посиланням, містить відомості щодо 46 кредитних, грантових програм та програм підтримки.

Загальна кількість адміністративних послуг, що надаються через Центр надання адміністративних послуг м. Чернігова (далі – Центр) складає 288, із них 89 (30,9 %) адміністративних послуг надаються Чернігівською міською радою та її виконавчими органами, в тому числі 38 (13,2 %) адміністративних послуг надається безпосередньо управлінням адміністративних послуг міської ради, 41 (14,2 %) – департаментами та управліннями Чернігівської обласної державної адміністрації, 151 (52,4 %) – територіальними органами центральних органів виконавчої влади та 7 (2,5 %) – засобами порталу Дія.

Протягом січня-червня 2025 року до Центру надійшло 190 837 звернень, в тому числі: 74 372 заяв, 44 153 суб'єктів звернень звернулись за консультацією та 72 312 за видачою документів.

З урахуванням особливостей режиму воєнного стану проводиться постійна робота щодо актуального функціонування та інформаційного наповнення Порталу адміністративних послуг м. Чернігова https://www.admincher.gov.ua; удосконалення серверної програми АСКОД та захисту локальної мережі від зовнішніх загроз; запровадження спрощеного механізму обміну інформацією; застосування електронного документообігу в сфері надання адміністративних послуг; впровадження сучасних електронних сервісів, що дозволяє проводити онлайн-реєстрацію в електронній черзі, отримувати консультації з питань надання адміністративних послуг в режимі онлайн, проводити онлайн-обмін інформацією з суб'єктами надання адміністративних послуг тощо.

З метою спрощення отримання державних послуг, надання інформаційної та консультаційної підтримки суб'єктам підприємництва на Порталі розміщені посилання на платформи: Гід з державних послуг https://guide.diia.gov.ua/ та Дія.Бізнес https://business.diia.gov.ua/.

Використання інформаційно-консультативних сервісів чат-боту в Telegram та чату на основі Fecebook забезпечує взаємодію та зворотній зв'язок із заявниками шляхом надання інформації, консультування та підтримки в електронному форматі.

У І півріччі 2025 року на офіційній сторінці Центра в соціальній мережі Fecebook проведено інформаційно-комунікаційну роботу відповідно до завдань із підвищення обізнаності населення про адміністративні послуги, популяризації сервісного підходу у сфері надання послуг, а також інформування про зміни в законодавстві, запуск нових сервісів та реалізацію соціально важливих ініціатив.

Станом на 01.07.2025 рейтинг Центра на ресурсі «ДІЯ» становить 9,95 балів з 10 можливих при 5 299 відгуках, на ресурсі Google – 4,9 з 5,0 можливих при кількості 2 402 відгуки.

На базі КНП «Ветеранський простір» Чернігівської міської ради триває процес створення економічного хабу в рамках проєкту «Життєздатність+: економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб та постраждалих від війни» який реалізується Міжнародною організацією з міграції.

Міжнародні відносини та інвестиції:

За підсумками І півріччя 2025 року у сфері міжнародних відносин реалізовується ряд економічних, соціальних, гуманітарних та культурних проєктів спільно з містами-партнерами та міжнародними організаціями.

У 2025 році місто Чернігів не встановлювало партнерства з містами побратимами. Однак, продовжується співпраця з вже існуючими містами-побратимами в різних напрямках. Зокрема, було реалізовано проєкт GIZ «Improvement of civil protection and reconstruction with municipal partnerships in Ukraine», що виконувався містом побратимом Аахеном (Німеччина), в рамках якого Чернігівській міській територіальній громаді було передано два автомобілі та технічне обладнання. У червні 2025 року представники міста Аахен відвідали Чернігів та провели зустріч з керівництвом Чернігівської міської територіальної громади.

Крім того, у травні відбувся візит делегації з міста-побратима Реймсу (Франція). Візит делегації був триденний, в рамках якого заступник міського голови Реймсу Дімітрі Уда, заступник міського голови Реймсу Марі Депакі та заступник керівника апарату мера Реймсу Марі Беруар відвідали соціальні інфраструктурні об’єкти та зустрілись з представниками критичних підприємств КП «Чернігівводоканал» Чернігівської міської ради та КП «Теплокомуненерго» Чернігівської міської ради з метою ознайомлення з їх роботою та потребами під час війни. Під час візиту відбулася передача трьох пасажирських автобусів від Реймсу Чернігову.

У травні поточного року відвідали місто волонтери з міста-побратима Лаппеенранта, що передали в якості гуманітарної допомоги 5 авто, медичні засоби та інше майно.

На запрошення міста Жешув (Польща) представники виконавчого комітету Чернігівської міської ради та її структурних підрозділів взяли участь у візитах до м. Жешув.

Протягом І півріччя 2025 року продовжилась реалізація проєкту «Життєздатність+: Економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб та постраждалих від війни», що реалізовується Міжнародною організацією з міграції. В рамках проєкту було розпочато ремонтні роботи в економічному хабі, ведеться діяльність з реалізації проєктів економічної інфраструктури. Також було створено План соціально-економічного розвитку з переліком потенційних проєктів для реалізації.

У червні 2025 року відбулося відкриття модульного містечка для внутрішньо переміщених осіб, обладнання для якого було передано Міністерством економіки Латвійської Республіки.

За І півріччя 2025 року місто Чернігів відвідало 7 урядових іноземних делегацій:

- делегація з Ради графства Кент, Велика Британія;
- делегація з Фінляндської Республіки на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом Фінляндської Республіки в Україні пані Тар’я Фернандес;
- делегація з Королівства Бельгії на чолі з Надзвичайним і Повноважним

Послом Королівства Бельгії в Україні паном Люком Якобс;

- делегація з Азербайджанської Республіки на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом Азербайджанської Республіки в Україні паном Сеймуром Мурдалієвим;
- делегація з міста-побратима Реймс, Франція;
- делегація з міста-побратима Лаппеенранта, Фінляндія;
- делегація з міста-побратима Аахен, Німеччина.

Окрім високопосадовців європейських країн, місто Чернігів відвідала велика кількість міжнародних неурядових, громадських, благодійних організацій. Серед них були представлені такі організації як: Німецько-українське бюро, агентство розвитку федерального уряду Бельгії Enable, Програма розвитку ООН, Міжнародна організація з міграції, Expertise France, Фонд «Партнерство за сильну Україну» та інші.

Енергетична стійкість міста:

В умовах значної нестабільності у роботі енергосистеми та необхідності відновлення об’єктів критичної інфраструктури, що зазнали руйнувань, продовжувалась робота щодо реалізації енергоефективних проєктів та впровадження енергоощадних заходів в бюджетній сфері міста.

З метою функціонування в умовах обмеження/відсутності електропостачання об’єкти критичної інфраструктури станом на 01.07.2025 забезпечені альтернативними джерелами енергії (електричні генератори бензинового та дизельного типу дії). Всього встановлено 1 145 електрогенераторів, з яких в закладах освіти 158 одиниць, охорони здоров’я 31 одиниця, об’єктах теплопостачання і водозабезпечення 177 генераторів та житлово-комунальній сфері і адміністративних будівлях 779 одиниць.

Разом з тим, здійснювалось виконання капітальних та поточних ремонтів, які включають в себе заходи з енергоефективності: ЗЗСО № 2, 5, 15, 16, 28, 29, 31 – ремонт електромереж із підключенням обладнання на харчоблоці; ЗЗСО № 19 – поточний ремонт електромереж у найпростішому укритті; ЗЗСО № 5 – ремонт покрівлі господарської будівлі; ЗЗСО № 29 – поточний ремонт, а саме усунення припису та встановлення дверей на сходових клітинах; ЗЗСО № 14 – поточний ремонт вентиляційної системи; ЗЗСО № 6 – ремонт системи пожежогасіння в харчоблоці та відновлення системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей; ЗЗСО № 5, 16, 32 – капітальний ремонт покрівлі; ЗЗСО № 16, 19 – улаштування водовідведення від будівлі з метою запобігання затікання зливових вод до укриттів (капітальний ремонт); ЗЗСО № 3 – капітальний ремонт (термомодернізація) будівлі старого корпусу та інженерних мереж; «Чернігівська музична школа № 2 ім. Євгена Богословського» – капітальних ремонт покрівлі. Окрім цього розпочато в ЗДО № 46, 76 – ремонт зовнішньої каналізації, а в ЗЗСО № 3 – ремонт санвузлів із частковою заміною каналізації.

Також проводиться капітальний ремонт загальнореабілітаційного

відділення КНП «Чернігівська міська лікарня № 3» Чернігівської міської ради та ремонт відділення реабілітації та лікування пацієнтів з хворобами кістково-м'язевої системи та сполучної тканини комунального некомерційного підприємства «Чернігівська міська лікарня № 4» Чернігівської міської ради.

Продовжуються роботи з комплексної термомодернізації будівлі з приведенням її до сучасних вимог щодо енергозбереження та ремонтом покрівлі та стін будівлі КП «Міський Палац культури» Чернігівської міської ради. Капітальний ремонт будівлі комунального клубного закладу «Центр культури і мистецтв».

Окрім цього, у межах співпраці з міжнародною організацією Rotary Club «Kyiv Capital» триває встановлення сонячних електростанцій загальною потужністю майже 140 кВт на КНП «Пологовий будинок» Чернігівської міської ради.

Також продовжилась робота щодо забезпечення раціонального та ефективного споживання енергоносіїв, контролю та моніторингу за їх використанням, а також дотриманням встановлених граничних норм використання енергоресурсів бюджетними установами міста.

За підсумками першого півріччя 2025 року використання енергетичних ресурсів закладами, установами та організаціями, що утримуються за рахунок коштів бюджету Чернігівської міської територіальної громади, відбувалося у межах встановлених граничних норм споживання енергоносіїв на поточний рік.

Управління об'єктами комунальної власності та земельні відносини:

У І півріччі 2025 року надходження до бюджету Чернігівської міської територіальної громади від приватизації відсутні, оскільки не був затверджений Перелік об'єктів комунальної власності Чернігівської міської територіальної громади, що підлягають приватизації у 2025 році.

Протягом січня-липня 2025 року укладено 117 договорів оренди, з них один договір оренди єдиного майнового комплексу, який забезпечує теплопостачання частини міста.

Сума надходжень за січень-липень 2025 року від орендної плати до бюджету Чернігівської міської територіальної громади складає 17 193,5 тис. грн, що становить 110,1 % від планового показника 15 610,0 тис. грн. У тому числі: за єдиний майновий комплекс – 14 533,3 тис. грн (112,2 % від планового показника – 12 950,0 тис. грн), за нерухоме та інше окреме індивідуально визначене майно – 2 660,2 тис. грн (з них 148,2 тис. грн – залишок коштів за 2024 рік, який залишився на рахунку фонду комунального майна міської ради на 01.01.2025) (100 % від планового показника – 2 660,0 тис. грн).

Очікуються надходження до бюджету Чернігівської міської територіальної громади від оренди комунального майна у 2025 році в розмірі 29 093,5 тис. грн, у тому числі за єдиний майновий комплекс – 24 533,3 тис. грн, за нерухоме та інше окреме індивідуально визначене майно – 4 560,2 тис. грн.

На підставі виданих фондом комунального майна Чернігівської міської ради дозволів комунальним підприємствам і бюджетним установам укладено

328 договорів оренди (відповідно: освіта – 161, заклади охорони здоров'я – 109, культура – 8, комунальні підприємства – 27 та комунальні установи – 23). Кошти від орендної плати за цими договорам оренди залишаються у розпорядженні комунальних підприємств (поповнення обігових коштів) та бюджетних установ.

Фондом комунального майна Чернігівської міської ради у січні – липні 2025 року оголошено 6 електронних аукціонів про передачу в оренду нерухомого майна комунальної власності територіальної громади міста Чернігова: 2 електронні аукціони про передачу в оренду, 2 електронні аукціони про передачу в оренду із зниженням стартової орендної плати на 50 відсотків, 2 електронні аукціони за методом покрокового зниження стартової орендної плати та подальшого подання цінових пропозицій. Також укладено 16 додаткових угод на продовження договорів оренди без проведення аукціону та 4 додаткові угоди про внесення змін до договорів оренди.

Станом на 01.08.2025 фондом комунального майна Чернігівської міської ради погоджено: 11 нових договорів оренди, 3 додаткові угоди про внесення змін до договорів оренди.

За І півріччя 2025 року до бюджету Чернігівської міської територіальної громади надійшло 1 141,4 тис. грн за результатами проведеної роботи щодо визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам порушниками земельного законодавства.

Транспорт і зв'язок:

Автомобільні пасажирські перевезення у місті забезпечують такі приватні перевізники – ПраТ «Таксосервіс», ТОВ «Тревел експрес», ДП «Пассервіс» ВАТ «Чернігівавтосервіс» та ТОВ «Епітранс». Перевезення здійснюються автобусами середньої та великої пасажиромісткості, що є комфортними для пасажирів, відповідають стандарту екологічності Євро-5 або Євро-6 і більшість з яких (97 %) пристосовані для перевезення маломобільних груп населення.

Пасажирські перевезення електротранспортом забезпечуються комунальним підприємством «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради. Щоденно на маршрути в середньому виходить 62 одиниці рухомого складу електротранспорту.

У м. Чернігові діють Програма компенсації пільгових перевезень окремих категорій громадян в міському електро- та автомобільному транспорті загального користування на 2025-2027 роки, затверджена розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 43, та Програма компенсації пільгових перевезень окремих категорій громадян (мешканців Чернігівської міської територіальної громади) на залізничному транспорті приміського сполучення на 2025-2027 роки, затверджена розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 42.

Дані Програми містять перелік найбільш соціально незахищених окремих категорій пасажирів, за перевезення яких у міському пасажирському і приміському залізничному транспорті здійснюються компенсаційні відшкодування перевізникам за рахунок бюджету Чернігівської міської територіальної громади.

Компенсація перевізникам за перевезення пасажирів пільгових категорій у І півріччі 2025 року склала:

– електротранспортом – 12 690,84 тис. грн;

– автотранспортом – 554,78 тис. грн;

– залізницею – 208,0 тис. грн.

Протягом І півріччя 2025 року обсяг перевезень пасажирів автотранспортом залишився практично на тому самому рівні, в порівнянні з аналогічним періодом 2024 року. Загальний обсяг перевезень пасажирським автотранспортом міста Чернігова в січні – червні 2025 року склав 10 800,8 тис. пасажирів (з них 2 590,3 пасажири пільгових категорій) що становить 97,8 % у порівнянні до такого ж періоду 2024 року (без урахування пільгових категорій пасажирів).

Загальні обсяги пасажирських перевезень, здійснені міським електротранспортом та комунальними автобусами у І півріччі 2025 року, склали 7 803,3 тис. пасажирів. Пасажирів пільгових категорій перевезено 3 850,3 тис. осіб.

Також у м. Чернігові діє Програма розвитку громадського транспорту загального користування м. Чернігова на 2025-2027 роки, затверджена розпорядженням начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 11.02.2025 № 15. За І півріччя 2025 року підприємствам-перевізникам сплачено за транспортну роботу 59,7 млн грн, пробіг транспортних засобів склав 3 623 237,96 км.

Підтримка сімей, дітей та молоді, гендерна політика:

З метою забезпечення раннього виявлення та підтримки сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, попередження соціального сирітства працівниками управління у справах дітей у І півріччі 2025 року було проведено 36 рейдів.

На обліку в управлінні у справах дітей перебуває 38 дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Так, за І півріччя 2025 року проведено 195 перевірок умов проживання дітей, які перебувають на обліку у службі, чи щодо яких надійшли повідомлення про порушення їх прав. За результатами перевірок було направлено 26 клопотань до поліції про притягнення батьків до адміністративної відповідальності за невиконання батьківських обов’язків по вихованню дітей. Всього виявлено і вилучено із сім’ї 1 дитину у зв’язку із загрозою її життю та здоров’ю.

Протягом січня-червня 2025 року управлінням у справах дітей підготовлено 12 позовів на позбавлення батьків батьківських прав.

За І півріччя 2025 року на первинний облік в управлінні у справах дітей поставлено 20 дітей з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, з них: 14 дітей влаштовано під опіку, 4 перебувають в патронатних сім'ях, 1 дитина в сім'ї родичів, 1 дитина на час набуття статусу перебувала в державному професійно-технічному навчальному закладі. Всього на первинному обліку в управлінні перебуває 354 дитини з категорії дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, з них 321 дитина виховується в сім'ях, 33 перебувають у державних дитячих закладах. Сімейними формами виховання охоплено 90,7 % дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

У місті обліковано 4 дитячих будинки сімейного типу (далі – ДБСТ), в яких виховується 27 дітей і 2 повнолітні особи, 18 прийомних сімей, в яких виховується 25 прийомних дітей та 3 повнолітніх осіб. Два ДБСТ та чотири прийомні сім'ї з дітьми тимчасово перебувають за кордоном.

Управлінням у справах дітей щоквартально проводиться моніторинг стану забезпечення житлових, майнових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, постановки їх на квартирний облік. Так, станом на 01 липня 2025 року на квартирному обліку у Чернігівській міській раді перебувають 24 дитини віком від 16 до 18 років.

За І півріччя 2025 року управлінням у справах дітей було підготовлено 82 питання на засідання виконавчого комітету щодо надання дозволів на вчинення правочинів щодо майна, право власності чи право користування на яке мають діти.

Програмою молодіжного житлового кредитування в місті Чернігові на 2023-2027 роки передбачено пільгове молодіжне кредитування з терміном погашення кредитів до 30 років. Учасниками програми можуть стати мешканці обласного центру віком до 35 років, які перебувають на квартирному обліку, тобто визнані такими, що потребують покращення житлових умов. В І півріччі 2025 року пільговий молодіжний кредит отримали 2 сім'ї на суму 2,6 млн грн.

В 2025 році продовжується робота з ґендерних питань шляхом проведення семінарів, «круглих» столів тощо. У рамках виконання Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» забезпечено співпрацю управління у справах сім'ї, молоді та спорту Чернігівської міської ради з громадською організацією «Спілки жінок м. Чернігова», Чернігівською міською громадською організацією «Центр гендерних ініціатив», Лігою ділових і професійних жінок м. Чернігова, Спілкою жінок-науковців м. Чернігова. Відбувалися заходи з підтримки внутрішньо переміщених жінок та дітей, зустрічі з відомими українськими людьми, заходи до Міжнародного дня сім'ї, Дня матері, зустрічі з жінками-військовими тощо.

Протягом звітного періоду було надано підтримку у проведенні інформаційно-просвітницьких кампаній, культурологічних заходів, спрямованих на популяризацію сімейних цінностей та національних родинних традицій.

Зайнятість населення та ринок праці:

За відкритими даними, розміщеними на вебсайті Чернігівського обласного центру зайнятості у розділі «Аналітична та статистична інформація», у Чернігівській філії Чернігівського обласного центру зайнятості протягом 9 місяців 2025 року отримували послуги 5 687 безробітних, з них мали статус безробітного 4 070 особи.

Також, у відповідному періоді 337 осіб проходили професійне навчання, 108 осіб отримали ваучери на навчання.

За підсумками 9 місяців 2025 року Чернігівською філією Чернігівського обласного центру зайнятості 2 574 осіб скеровано до участі у суспільно-корисних роботах.

Протягом січня-вересня 2025 року працевлаштовано 2 274 особи, з них 203 безробітних окремих категорій за рахунок реалізації компенсаційних програм для роботодавців. Зокрема, робочими місцями забезпечено 59 внутрішньо переміщених осіб з компенсацією роботодавцям витрат на оплату праці та за 14 осіб з інвалідністю (роботодавцям надано компенсацію витрат на облаштування їх робочого місця). У громадських та інших роботах тимчасового характеру взяла участь 151 особа.

За даними моніторингу, проведеного на підставі даних Головного управління Пенсійного фонду України в Чернігівській області, в Чернігівському районі за січень-червень 2025 року на створені нові робочі місця працевлаштовано 3 025 осіб, з них у юридичних осіб – 1 032 осіб (34,1 % від загальної кількості) та у фізичних осіб – 1 993 (65,9 %). При цьому в зв’язку зі змінами в організації виробництва та праці звільнено 1 889 осіб. Реальний приріст становить 1 136 робочих місць.

Відповідно до Порядку та умов забезпечення соціальної та професійної адаптації осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 червня 2017 року № 432, послугу із професійної адаптації, а саме послугу із підвищення кваліфікації з напряму «Організація роботи фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб» отримали 3 особи, які мають відповідний статус та працевлаштовані до КНП «Ветеранський простір» Чернігівської міської ради фахівцями із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб; послугу із підвищення кваліфікації у сфері «Психологія, медична психологія та соціальна робота» отримує 1 особа, яка має відповідний статус та працевлаштована до КНП «Чернігівська обласні психоневрологічна лікарня» Чернігівської обласної ради фахівцем із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб. Також одна особа виявила бажання отримати послугу з професійної адаптації та пройти навчання за спеціальністю «Водій транспортного засобу».

Соціальний захист і соціальне забезпечення населення, у тому числі внутрішньо переміщених осіб. Компенсація за пошкоджене майно:

Реалізація державної політики соціальної підтримки найбільш вразливих верств населення залишається одним із важливіших напрямків роботи департаменту соціальної політики Чернігівської міської ради. Значне місце в системі соціальної підтримки населення займають державні соціальні допомоги.

За І півріччя 2025 року департаментом соціальної політики Чернігівської міської ради (далі – Департамент) призначено різних видів державної соціальної допомоги на суму 206 504,2 тис. грн, кількість отримувачів – 18 198 осіб.

Отримали державну допомогу сім'ям з дітьми: допомогу по вагітності та пологам – 225 осіб на суму 872,3 тис. грн, одноразову допомогу при народженні дитини та усиновленні – 4 436 осіб на суму 28 368,0 тис. грн, допомогу на дітей, які перебувають під опікою – 224 особи на суму 10 147,6 тис. грн, допомогу на дітей одиноким матерям – 244 особи на суму 1 180,7 тис. грн.

Тимчасову державну допомогу дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, з початку 2025 року отримала 91 особа на суму 1 346,6 тис. грн, компенсацію за надання послуги «муніципальна няня» – 4 особи на суму 231,6 тис. грн, допомогу на дітей в багатодітних сім'ях – 780 осіб на суму 10 294,6 тис. грн. Також призначено та виплачено у І півріччі 2025 року державну соціальну допомогу 1088 малозабезпеченим сім'ям на суму 28 120,2 тис. грн.

Виплачено грошового забезпечення батькам-вихователям та державної соціальної допомоги на 32 дитини у 21 прийомній сім'ї на суму 2 157,2 тис. грн.

Оплачено послуги патронатного вихователя та сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, виплачена соціальна допомога на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя 5 особам на 13 дітей на суму 1 383,6 тис. грн.

Державною соціальною допомогою забезпечені 37 дітей, які виховуються у 5 дитячих будинках сімейного типу. За звітний період виплачено 1 952,3 тис. грн.

Тимчасова допомога на дітей, які залишились без батьківського піклування «Дитина не одна» призначена на 6 дітей в сумі 87,9 тис. грн.

Проводяться роботи по забезпеченню реалізації пілотного проєкту з монетизації одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка». З початку 2025 року прийнято 582 заяви на виплату грошової компенсації вартості одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» на 4 475,0 тис. грн.

Нараховано та виплачено державної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю на суму 79 508,8 тис. грн – 3 707 особам, допомогу на дітей, яким не встановлена інвалідність – 2 особам на суму 76,4 тис. грн, державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю на суму 20 984,4 тис. грн – 1 406 особам, грошову допомогу непрацюючій особі, яка досягла пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату на суму 150,2 тис. грн – 15 особам. Нарахована та виплачена допомога на догляд 440 одиноким особам, які досягли 80-річного віку на суму 2 408,7 тис. грн.

Також нараховано та виплачено особам з інвалідністю, постраждалим від вибухонебезпечних предметів: щорічної допомоги на оздоровлення – 14 особам на суму 12,2 тис. грн, разової компенсації – 6 особам на суму 47,2 тис. грн.

Грошову допомогу особам, що проживають разом з особою з інвалідністю 1 чи 2 групи внаслідок психічного розладу, отримали 447 осіб на суму 7 737,3 тис. грн.

В Департаменті на обліку перебуває 5 043 особи, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. З початку 2025 року на забезпечення виконання Чорнобильських програм використано 9 357,8 тис. грн.

Указом Президента України від 09 травня 2025 року №300/2025 присвоєно почесне звання «Мати-героїня» 3 особам, виплачено одноразової винагороди на суму 90,8 тис. грн.

У І півріччі 2025 року встановлено статусу особи з інвалідністю 113 Захисникам (Захисницям) України, статус члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника (Захисниці) України отримала 231 особа.

Станом на 01 липня 2025 року на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб по м. Чернігову перебуває 12 179 внутрішньо переміщених осіб. У І півріччі 2025 нараховано допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам на суму 48 959,4 тис. грн.

На обслуговуванні у Чернігівському міському територіальному центрі соціального обслуговування (надання соціальних послуг) міської ради станом на 01 липня 2025 року перебуває 49 внутрішньо переміщених осіб, у тому числі 15 осіб обслуговуються соціальними робітниками вдома.

В м. Чернігові діє Програма придбання у комунальну власність територіальної громади міста Чернігова житла для надання в тимчасове користування внутрішньо переміщеним особам на 2025-2027 роки, затверджена розпорядженням Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 39. Дана Програма розроблена для забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб та членів їх сімей, які перебувають в єдиному реєстрі внутрішньо переміщених осіб. Цільова сумарна частка участі бюджету Чернігівської міської територіальної громади у фінансуванні видатків на придбання житла складає 30 % від повної вартості житла, з державного бюджету – 70 % від повної вартості житла. У І півріччі 2025 року кошти субвенції з державного бюджету не виділялись.

Департаментом соціальної політики Чернігівської міської ради реалізуються програми підтримки мешканців міста, які постраждали внаслідок російської військової агресії.

За наданням одноразової матеріальної допомоги мешканцям міста Чернігова – власникам приватних житлових будинків, знищених та пошкоджених внаслідок російської військової агресії, з початку року звернулось 107 осіб, виплачено матеріальної допомоги на суму 1 207,1тис. грн.

За наданням часткової компенсації видатків мешканцям міста Чернігова, понесених на відновлення знищених та пошкоджених вікон у багатоквартирних

житлових будинках внаслідок російської військової агресії з початку року звернулось 1 особа, виплачено компенсації на суму 7,6 тис. грн.

У 2025 році поновлена дія Програми надання одноразової матеріальної допомоги мешканцям багатоповерхової забудови міста Чернігова, житло яких було зруйновано (пошкоджено) внаслідок російської військової. За призначенням допомоги звернулось 156 осіб, виплачено допомоги на суму 1 670,0 тис. грн.

Комісією щодо розгляду заяв на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб виконавчого комітету Чернігівської міської ради станом на 01 липня 2025 року призначено грошову компенсацію за належні для отримання жилі приміщення деяким категоріям осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей 22 особам на суму 59 387,3 тис. грн.

Надійшло коштів державної субвенції на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей на 14 осіб на суму 37 697,5 тис. грн.

Відповідно до Програми надання одноразової матеріальної допомоги членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України на 2024 – 2025 роки з початку року виплачено матеріальної допомоги 147 особам на суму 6 833,3 тис. грн, у тому числі одноразову матеріальну допомогу отримали 139 осіб на суму 6 673,3 тис. грн, разову компенсацію за виготовлення та встановлення надмогильного пам’ятника – 8 осіб на суму 160,0 тис. грн.

Програмою соціальної підтримки населення у м. Чернігові на 2024-2026 роки передбачена виплата щомісячної матеріальної допомоги для покриття витрат на оплату житлово-комунальних послуг членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, виплата щомісячної матеріальної допомоги для покриття витрат на оплату житлово-комунальних послуг членам сімей військовослужбовців, які загинули (пропали безвісти) в Афганістані при виконанні інтернаціонального обов’язку та виплата одноразової матеріальної допомоги військовозобов’язаним, які були призвані за мобілізацією на особливий період.

Станом на 01 липня 2025 року допомогу для покриття витрат на оплату житлово-комунальних послуг членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України отримують 804 сім’ї, нарахована з початку року сума виплати становить 2 110,5 тис. грн, допомогу для покриття витрат на оплату житлово-комунальних послуг членам сімей військовослужбовців, які загинули (пропали безвісти) в Афганістані при виконанні інтернаціонального обов’язку отримують 12 сімей, виплачені кошти на суму 30,0 тис. грн.

Матеріальну допомогу військовозобов’язаним, які були призвані за мобілізацією на особливий період отримали 515 осіб на суму 10 300,0 тис. грн.

З квітня 2025 року у місті запрацювало комунальне некомерційне підприємство «Ветеранський простір» Чернігівської міської ради (далі – КНП ««Ветеранський простір»).

Станом на 01 липня 2025 року підприємством проведено заходів із психологічної реабілітації та підтримки:

- надана психологічна допомога 1 рівня – 146 особам, 2 рівня – 99 особам;
- групи психоемоційної самодопомоги – 150 особам.

Фахівці КНП «Ветеранський простір» співпрацюють з освітніми закладами міста, надають ветеранам інформацію щодо можливості отримати освіту або підвищити кваліфікацію (71 особа); співпрацюють з центром занятості для надання інформації для ветеранів та членів їх родин щодо актуальних вакансій та курсів для отримання нових професійних навичок з подальшим працевлаштуванням (28 осіб).

Фахівцями КНП «Ветеранський простір» збирається інформація щодо забезпеченості житлом та умов проживання ветеранів, надаються інформаційні послуги щодо державних та місцевих програм з забезпечення житлом ветеранів, а також супровід у формуванні пакету документів для постановки на квартирний облік (26 осіб).

Фахівці КНП «Ветеранський простір» співпрацюють з організаціями міста та надають інформаційну допомогу та супровід щодо наявних грантових програм та напрямків їх застосування. Послуга надана 28 особам.

На виконання Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об’єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради було створено комісію з розгляду питань щодо надання компенсації за пошкоджені об’єкти нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України (далі – комісія).

Станом на 01.07.2025 до комісії подано 2 841 заява про пошкоджене майно та 757 заяв про знищене майно громадян міста Чернігова. За поданими заявами наразі складено 2 572 акта комісійного обстеження та заповнено 2 263 чек-листів.

Загальна сума нарахованої компенсації за пошкоджені та знищені об’єкти нерухомості станом на 01.07.2025 складає 894,4 млн грн, комісією винесено 4 074 рішень, з яких 2 268 рішень про надання компенсації на відновлення пошкодженого об’єкта, 1 076 рішень про відмову, 379 рішень про призупинення розгляду рішення та 351 рішення про поновлення розгляду заяви.

Охорона здоров’я:

Мережа закладів охорони здоров’я Чернігівської міської ради складається з трьох міських лікарень та пологового будинку, двох поліклінік (КНП «Сімейна

поліклініка» та КНП «Міська стоматологічна поліклініка») та двох центрів первинної медико-санітарної допомоги, створених шляхом виділу з КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» Чернігівської міської ради, що відповідає потребам населення і існуючим нормативам.

Впродовж І півріччя 2025 року здійснено придбання сучасного медичного обладнання для забезпечення лікувально-діагностичного процесу на сучасному рівні та іншого обладнання на суму 13,2 млн грн, з них:

- 4,0 млн грн за рахунок коштів спецфонду, а саме бюджету розвитку Чернігівської міської територіальної громади для: КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» – лабораторне обладнання; КНП «Чернігівська міська лікарня № 4» – автомобіль;

- 3,0 млн грн за централізовані поставки: 3 дизельних генератори для забезпечення роботи будівель в умовах відключення електроенергії, реабілітаційне обладнання (стельовий підйомник, сходи та бруси для навчання та відновлення навиків ходьби, гімнастичний інвентар реабілітаційна бігова доріжка та підвісна система Luna) для КНП «Чернігівська міська лікарня № 2»;

- 0,7 млн грн за кошти НСЗУ: 2 холодильники для зберігання вакцин, кондиціонер, 2 пристрої для ентерального харчування пацієнтів, ваги медичні для зважування людей на медичних ліжках, 7 систем кондиціонування повітря;

- 5,5 млн грн за кошти інших джерел, не заборонених законодавством: 30 функціональних ліжок, апарат ультразвукової діагностики, насос для ентерального харчування, монітор артеріального тиску, кондиціонери, апарат штучної вентиляції легень, портативна електростанція, 4 електрокардіографи, фармацевтичні холодильники, лабораторне обладнання та оргтехніка, автомобіль.

Управлінням капітального будівництва Чернігівської міської ради впродовж І півріччя 2025 року проведено ремонтні роботи об’єктів комунальних некомерційних підприємств охорони здоров’я за кошти міського бюджету на суму 13 136,9 тис. грн, у тому числі:

- 7 229,4 тис. грн – капітальний ремонт загально-реабілітаційного відділення КНП «Чернігівська міська лікарня № 3»;

- 2 423,7 тис. грн – капітальний ремонт відділення реабілітації та лікування пацієнтів з хворобами кістково-м’язевої системи та сполучної тканини КНП «Чернігівська міська лікарня № 4»;

- 3 483,8 тис. грн – капітальний ремонт системи протипожежного захисту в адміністративному, поліклінічному та лікувальному корпусах КНП «Чернігівська міська лікарня № 2».

Відповідно до укладених договорів з НЗСУ за Програмою медичних гарантій за пакетом № 24 «Мобільна паліативна медична допомога дорослим і дітям» особам з інвалідністю необхідні консультації лікарів проводяться мультидисциплінарними командами мобільних паліативних бригад КНП «Чернігівська міська лікарня № 2», КНП «Чернігівська міська лікарня № 3» та КНП «Чернігівська міська лікарня № 4». Станом на 01.07.2025 стаціонарна паліативна допомога дорослим (35 ліжок) надається у КНП «Чернігівська міська

лікарня № 3» (10 ліжок), КНП «Чернігівська міська лікарня № 4» (25 ліжок), на яких проліковано 190 хворих.

Впродовж січня-червня 2025 року надана стаціонарна медична реабілітаційна допомога 927 хворим, у тому числі 247 військовослужбовцям. Завдяки тісній співпраці та взаємодії з органами місцевого самоврядування та благодійниками проводиться доукомплектування відділень реабілітаційним обладнанням.

Освіта:

Мережа закладів освіти міста складається з 89 закладів, з них: закладів дошкільної освіти – 52, закладів загальної середньої освіти – 31, закладів професійної (професійно-технічної) освіти – 5 та 1 – заклад позашкільної освіти.

У І півріччі 2025 році у м. Чернігові функціонували 43 заклади дошкільної освіти, до яких зараховано 6 176 дітей. Відкрито 69 груп для дітей раннього віку. Формування груп у закладах дошкільної освіти міста розпочинається з 2-річного віку.

У 2024/2025 навчальному році освітній процес у закладах загальної середньої освіти м. Чернігова був організований відповідно до заяв батьків, які обрали форму навчання для своїх дітей, та створено очні і дистанційні класи.

У мережі закладів освіти в 2025 році функціонує 31 заклад загальної середньої освіти комунальної форми власності з контингентом 25 050 учнів, з них 1 заклад працює дистанційно через відсутність найпростішого укриття. Протягом квітня-травня 2025 року проведено набір та сформовано 78 перших класів, в яких розпочали навчання 1 900 першокласників.

Набір до десятих профільних класів здійснювали 5 закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО № 1, 12, 15, 19, 22), сформовано 46 десятих класів, зараховано 1 312 десятикласників.

На базі 30 закладів загальної середньої освіти міста з 2 по 20 червня 2025 року працювали дитячі табори з денним перебуванням. Відповідно до рішення виконавчого комітету Чернігівської міської ради «Про організацію харчування дітей у закладах освіти Чернігова», вартість харчування (сніданок, обід, підвечірок) становила 100 грн на день. Діти, які потребували особливої соціальної уваги та підтримки і перебували у таборі, харчувалися безкоштовно. Відпочинком було охоплено 4 745 дітей, з них дітей пільгових категорій – 4 381. Для організації харчування у пришкільних таборах було виділено з бюджету Чернігівської міської територіальної громади 5 091,4 тис. грн.

У комунальному позашкільному закладі освіти «Чернігівський центр дитячо-юнацького туризму, краєзнавства та військово-патріотичного виховання» працює 29 гуртків, у яких займаються 462 здобувачі освіти.

Система профтехосвіти міста представлена 5 закладами, які забезпечують підготовку фахівців з робітничих професій та готують майбутніх спеціалістів для промислового сектору економіки, будівництва, торгівлі, громадського харчування, сфери послуг, транспорту, житлово-комунального господарства.

У місті функціонує комунальна установа «Інклюзивно-ресурсний центр № 1» Чернігівської міської ради, фахівці якої здійснюють психолого-педагогічне вивчення та надають консультаційну допомогу з питань якісного виховання й навчання дітей з особливостями розвитку. Діти з особливими освітніми потребами здобувають загальну середню освіту у спеціальній школі № 1 та навчально-реабілітаційному центрі № 2.

Щорічно збільшується кількість закладів освіти, які відкривають класи та групи з інклюзивним навчанням. У 2025/2026 навчальному році в 26 закладах загальної середньої освіти (№ 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 24, 25, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35) функціонують 230 інклюзивних класів, у яких здобувають освіту 397 дітей з особливими освітніми потребами (далі – ОПП). Найбільше інклюзивних класів відкрито на базі Чернігівської гімназії № 33 – 30 класів (74 учні з ООП).

Інклюзивну освіту забезпечують 42 заклади дошкільної освіти, у яких функціонує 172 групи, де виховується 282 дитини з ООП. В усіх закладах дошкільної освіти, в яких відкрито інклюзивні групи, введено посаду асистента вихователя з інклюзивного навчання.

У рамках реалізації Програми розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та безпритульності, соціальної підтримки сімей з дітьми у місті Чернігові на 2024–2028 роки:

– відповідно до рішення виконавчого комітету міської ради від 15.07.2025 № 382 «Про надання допомоги за успіхи у навчанні (за результатами II семестру 2024–2025 навчального року) у закладах загальної середньої освіти міста Чернігова комунальної форми власності дітям з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які мають статус члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України» 8 здобувачам освіти, які мають відповідний статус, виплачено по 3 196,00 грн, а також 48 здобувачам освіти – по 2 077,40 грн. Загальна сума склала 125 283,20 грн;

– відповідно до рішення виконавчого комітету міської ради від 24.06.2025 № 312 «Про надання матеріальної допомоги випускникам закладів загальної середньої освіти з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які мають статус члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України» 24 випускникам закладів загальної середньої освіти м. Чернігова виплачено матеріальну допомогу на загальну суму 48 000,00 грн.

З метою створення належних умов у закладах освіти міста та організації якісного освітнього процесу за рахунок коштів бюджету Чернігівської міської територіальної громади здійснювалося виконання капітальних та поточних ремонтів, зокрема:

- поточний ремонт електромереж із підключенням обладнання на харчоблоці у ЗЗСО № 2, 5, 15, 16, 28, 29, 31;

- поточний ремонт електромереж у найпростішому укритті ЗЗСО № 19;

- поточний ремонт кабінету «Класу безпеки» у ЗЗСО № 7, 6, а також кабінету інформатики Чернігівського ліцею № 1;

- поточний ремонт покрівлі господарської будівлі Чернігівської гімназії № 5;

- поточний ремонт будівлі Чернігівської гімназії № 29, усунення припису, встановлення дверей на сходових клітинах;

- поточний ремонт вентиляційної системи Чернігівської гімназії № 14;

- поточний ремонт системи пожежогасіння в харчоблоці та відновлення системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей у ЗЗСО № 6.

В І півріччі 2025 року розпочато у рамках Програми поліпшення гігієнічних умов у закладах освіти м. Чернігова на 2024–2026 роки:

- поточний ремонт санвузлів із частковою заміною каналізації у Чернігівській гімназії № 3;

- поточний ремонт зовнішньої каналізації – ЗДО № 46, 76.

Для відновлення роботи закладів освіти та освітнього процесу, управлінням капітального будівництва Чернігівської міської ради за рахунок коштів бюджету Чернігівської міської територіальної громади виконано капітальний ремонт (термомодернізація) будівлі старого корпусу та інженерних мереж в Чернігівській гімназії №3 (7 652,50337 тис. грн). Також продовжуються капітальні ремонти:

- покрівлі Чернігівської гімназії № 5 (2 679,35 тис. грн);

- покрівлі Чернігівської гімназії № 16 (1 858,71 тис. грн);

- покрівлі Чернігівського ліцею № 32 (37,43 тис. грн);

- покрівлі комунального закладу позашкільної мистецької освіти «Чернігівська музична школа № 2 імені Євгена Богословського» Чернігівської міської ради (991,49 тис. грн);

- з улаштування водовідведення від будівлі Чернігівської гімназії № 16 з метою запобігання затікання зливових вод до укриттів (437,53 тис. грн);

- з улаштування водовідведення від будівлі Чернігівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 19 з метою запобігання затікання зливових вод до укриттів (1 536,96 тис. грн).

Культура. Міський простір та туризм:

Мистецькі школи міста продовжують реалізацію освітнього процесу на постійній основі та в очній формі навчання.

Комунальні заклади сфери культури Чернігівської міської ради облаштовані найпростішими укриттями для перебування учнів і педагогічного складу під час повітряних тривог або мають оформлені належним чином узгодження із балансоутримувачами найближчих укриттів щодо безперешкодного доступу у разі потреби. Також, для забезпечення діяльності під час надзвичайних ситуацій, заклади забезпечені джерелами альтернативного електропостачання, які було отримано від міжнародних благодійних організацій.

В І півріччі 2025 року продовжувалася робота з відновлення закладів культури, які були пошкоджені внаслідок російської збройної агресії. Так, протягом звітного періоду були проведені капітальні ремонти будівель комунальних закладів сфери культури: Комунальний клубний заклад «Центр культури та мистецтв» та Чернігівська музична школа № 2 імені Євгена Богословського.

Також, у закладах сфери культури проводились поточні ремонтні роботи для підтримки належних умов учбового процесу та основної діяльності. Міжнародні партнери з міст-побратимів та спонсори надали приладдя та музичні інструменти для мистецьких шкіл міста.

Бібліотеки Чернігівської міської комунальної централізованої бібліотечної системи щорічно обслуговують більше 20 тисяч користувачів, щорічна кількість відвідувань становить близько 200 тис. осіб.

За І півріччя 2025 року відвідувачами централізованої бібліотечної системи стали 111 152 особи, що на 25 % більше ніж за аналогічний період минулого року. Також на 10 % зросла кількість читачів, що відповідає показнику у 22 376 осіб.

Продовжується активна робота над оновленням бібліотечного фонду, так за І півріччя 2025 року бібліотеки отримали 1 871 примірників книг, на суму 227,7 тис. грн, з них 183,2 тис. грн – кошти благодійників (Міжнародний ПЕН-клуб (PEN International)) та громадських організацій, мешканців громади в рамках акції «Подаруй книгу».

Участь у грантових проєктах дозволила покращити матеріально-технічну базу на загальну суму 170,0 тис. грн, за рахунок залученого фінансування було облаштовано дитячий коворкінг та публічні місця для роботи з ПК.

Незважаючи на складну ситуацію в країні постійно для користувачів створюються різнопланові події, такі як презентації книг, творчі зустрічі, майстер-класи, літературні та мистецькі вечори, народознавчі та краєзнавчі години. За І півріччя 2025 року було проведено 545 масових заходів, які відвідало 8 963 особи. У січні 2025 року завдяки фінансовій допомозі спонсорів та меценатів відкрилась оновлена бібліотека-філія для дітей № 2, а навесні вже на її базі стартував підлітковий письменницький клуб П.Р.О.З.А.

В І півріччі 2025 року до бюджету Чернігівської міської територіальної громади надійшло 213,9 тис. грн туристичного збору, сплаченого юридичними та фізичними особами.

Відповідно до пам’яткоохоронного законодавства України було направлено звернення до обласного органу культурної спадщини про занесення до Державного реєстру нерухомих пам’яток України об’єктів культурної спадщини, розташованих в межах Чернігівської міської територіальної громади. Також проведено збір інформації щодо актуальних на сьогодні переліків об’єктів культурної спадщини (історії, археології, монументального мистецтва, архітектури, містобудування та садово-паркового мистецтва), розташованих на території громади.

Розпочато роботу взяття на баланс управління культури та туризму Чернігівської міської ради двох культурно важливих для міста об'єктів культурної спадщини (Пам'ятний знак на місці, де раніше знаходився готель «Царьград», Пам'ятний знак на місці будинку, де жив видатний український поет, байкар та лірик Леонід Глібов).

Напрацьовані Робочою групою з перейменування вулиць міста Чернігова пропозиції передано на розгляд та опрацювання комісією з питань міської топонімії, охорони та збереження історико-культурного середовища м. Чернігова для систематизації, подальшого розгляду і підготовки відповідних проєктів рішень.

Також, нову редакцію Міської цільової програма з охорони та збереження пам`яток культурної спадщини м. Чернігова на 2025-2026 роки доповнено заходами з демонтажу об'єктів, що містять символіку, написи, зображення, які заборонені чинним законодавством, визначення меж територій археологічних об'єктів культурної спадщини та виготовлення відповідної землевпорядної документації.

На постійній основі здійснюється моніторинг стану туристичної навігації міста Чернігова, замінено три інформаційних QR-коди (біля Спаського собору, Борисоглібського собору та будинку І. Мазепи).

Виготовлено макети для оновлення стенду у пониззі Болдиних гір та вуличних інформаційних стендів туристичної навігації (Земської управи, скверу Магдебурзького права та Чернігівського обласного філармонійного центру), а також 11 вуличних вказівників туристичної навігації міста.

За І півріччя 2025 року здійснювалося регулярне двомовне наповнення туристичного сайту міста Chernihiv.travel, рубрика новин. Згідно зі статистикою сайту інформаційною платформою Чернігова користувалось більше 20 тис. осіб.

Напрацьовано проєкт перезапуску аудіогада Черніговом з можливістю самостійно прокладати піші маршрути містом та самостійно знайомитися з пам'ятками міста-героя. Інформацію можна буде отримувати українською та англійською мовами.

Також напрацьовано 3 види брендованої сувенірної продукції міста Чернігів. Основна увага – традиційні матеріали для Чернігова, а також варіативність презентації легко впізнаваних сакральних архітектурних пам'яток міста. Окремо велася робота у співпраці з ОК «Північ» щодо напрацювання варіантів оформлення використаних тубусів з-під зброї як елементів сувенірної продукції для військових.

Підготовлено та видрукувано фотоальбом «ЧЕРНІГІВ», який містить світлини міста чотирьох сезонів року.

Фізична культура і спорт:

Протягом І півріччя 2025 року проведено 29 загальноміських спортивних заходів та 20 навчально-тренувальних зборів для підготовки команд та спортсменів міста з видів спорту до змагань вищих рівнів з олімпійських видів спорту, де взяли участь 3 105 осіб; 19 загальноміських спортивних заходів та 3

навчально-тренувальні збори з неолімпійських видів спорту, в яких взяли участь 1 964 осіб.

Організовані та проведені фізкультурно-оздоровчі заходи та змагання «Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги» серед учнів та учениць закладів загальної середньої освіти м. Чернігова у 2024-2025 навчальному році під гаслом «РАЗОМ ПЕРЕМОЖЕМО» з таких видів спорту як: легка атлетика, футзал, шахи, регбі-5, баскетбол, волейбол, спортивне орієнтування.

З метою пропаганди здорового способу життя та підвищення рівня фізичної активності мешканців міста, Чернігівським центром фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» організовано та проведено 27 спортивних заходів, в яких взяло участь біля 800 осіб.

Призначені 23 персональні (іменні) стипендії з олімпійських видів спорту та 11 персональних (іменних) стипендій з неолімпійських видів спорту талановитим і обдарованим спортсменам м. Чернігова за результатами виступів протягом 2024 року на Всеукраїнських та міжнародних змаганнях.

На виконання рішення Чернігівської міської ради «Про встановлення винагород спортсменам і тренерам міста за досягнення високих спортивних результатів на міжнародних змаганнях» виплачена винагорода одинадцяти спортсменам та їх тренерам.

Дитячо-юнацькими спортивними школами для проведення навчально-тренувальних занять та спортивних змагань придбано спортивного обладнання та інвентарю на суму 1 596,0 тис. грн та спортивної форми на суму 200,0 тис. грн.

Активну участь в змаганнях по всій території України також приймають ветерани війни, допомогу в організації яких надає КНП «Ветеранський простір» (збори, тренування та виїзди). З початку 2025 року ветерани прийняли участь у 26 всеукраїнських змаганнях.

Відділенням фізичного відновлення на 01 липня 2025 року надано 336 послуг. Проведено 74 тренування з адаптивних видів спорту, 31 заняття з оздоровчої фізкультури, 210 оздоровчих масажів, 21 захід і змагання з адаптивного спорту, в яких прийняв участь 101 ветеран війни.

У зв'язку з російською збройною агресією проти України та запровадження на території України воєнного стану оновлення мережі спортивних майданчиків не проводилось. Для занять фізичною культурою та спортом використовується наявна спортивна база загальноосвітніх навчальних закладів, спортивних майданчиків міста, які не пошкоджені військовими діями.

В якості гуманітарної допомоги від Blau Gelbes Kreuz e.V. (місто-побратим Аахен) отримане спортивне обладнання: мультиспортивна ігрова арена та набір спортивного обладнання для вулиці – 6 предметів. Для його встановлення проводиться будівництво спортивного майданчика на території бази «Освіта» комунального позашкільного навчального закладу «Дитячо-юнацька спортивна школа «Україна» Чернігівської міської ради.

2. Мета, завдання та заходи економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади у 2026 році

2.1. Безпека та цивільний захист населення

Головна мета на 2026 рік – реалізація державної політики, спрямованої на гарантування безпеки та захисту населення та території міста, створення безпечного середовища для повсякденної життєдіяльності, забезпечення функціонування на території міста органів державної влади, місцевого самоврядування, військового управління, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, зокрема техногенного та природного характеру, ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення.

Основні завдання:	Заходи з реалізації основних завдань:
Розбудова, розвиток та облаштування захисних споруд цивільного захисту відповідно до норм чинного законодавства. Підтримка військових частин Сил територіальної оборони Збройних Сил України та Національної гвардії України. Забезпечення публічної безпеки населення міста в умовах воєнного стану та у післявоєнний період. Забезпечення інформаційної безпеки та кібербезпеки. Участь у підготовці та виконанні завдань національного спротиву в мирний час та в особливий період. Сприяння створенню добровольчих формувань територіальних громад. Забезпечення функціонування об’єктів критичної інфраструктури. Сприяння популяризації участі в заходах національного спротиву. Участь у військово-патріотичному вихованні молоді. Підготовка мешканців м. Чернігова до національного спротиву.	Організація та здійснення заходів і робіт з територіальної оборони та підготовки громадян України до національного спротиву. Надання субвенцій з бюджету Чернігівської міської територіальної громади державному бюджету на забезпечення заходів та робіт з територіальної оборони місцевого значення та підготовки мешканців м. Чернігова до національного спротиву. Придбання та передача майна та обладнання для потреб військових частин Сил територіальної оборони Збройних Сил України та Національної гвардії України. Виготовлення проєктно-кошторисної документації, нове будівництво, реконструкція, реставрація та капітальний ремонт захисних споруд, укриттів та їх утримання. Інформаційна робота з громадськістю. Капітальний ремонт пункту управління. Забезпечення належної роботи місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення та

Участь у реалізації заходів державної політики у сфері цивільного захисту населення та території міста від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення. Організація відновлювальних робіт із ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та подій у разі їх виникнення. Підтримання готовності органів управління та сил міської ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Чернігівської області до дій за призначенням у мирний час та в особливий період. Координація діяльності служб цивільного захисту щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків. Забезпечення роботи системи оповіщення керівного складу органів управління та сил міської ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Чернігівської області.	інформування населення Чернігівської міської територіальної громади. Встановлення мобільних пересувних укриттів. Будівництво захисних споруд цивільного захисту, у тому числі протирадіаційних укриттів. Налагодження співпраці з благодійними, волонтерськими, релігійними, міжнародними організаціями з метою залучення позабюджетних коштів для надання грошової і натуральної допомоги військовим частинам. Проведення інформаційної роботи з громадськістю. Прогнозування ймовірності виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, здійснення районування територій за наявністю потенційно небезпечних об’єктів і об’єктів підвищеної небезпеки та загрози виникнення стихійного лиха. Підготовка для подання виконавчому комітету Чернігівської міської ради пропозицій щодо використання міського матеріального резерву та розподілу коштів резервного фонду бюджету Чернігівської міської територіальної громади для запобігання, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, надання матеріальної та фінансової допомоги населенню, яке постраждало внаслідок надзвичайних ситуацій. Організація відновлювальних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, що проводяться силами міської ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Чернігівської області.

	Розробка та організація здійснення заходів щодо евакуації населення із зон надзвичайних ситуацій та зон можливих бойових дій в особливий період. Участь, спільно з центральними органами виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері цивільного захисту, в проведенні контролю за створенням фонду захисних споруд цивільного захисту, готовністю його об'єктів до використання за призначенням.

Відповідальні виконавці: *відділ взаємодії з правоохоронними органами, мобілізаційної, оборонної та спеціальної роботи Чернігівської міської ради, управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Чернігівської міської ради, управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради, фінансове управління Чернігівської міської ради, інші структурні підрозділи та комунальні підприємства Чернігівської міської ради відповідно до компетенції за своїми напрямками роботи.*

2.2. Житлово-комунальне господарство та благоустрій. Дорожнє господарство. Охорона навколишнього природного середовища

Головна мета на 2026 рік – забезпечення надання житлово-комунальних послуг нормативної якості мешканцям Чернігівської міської територіальної громади, відновлення та розвиток інфраструктури міста та дорожнього господарства, забезпечення безпечного руху транспортних засобів міськими автошляхами, покращення екологічної ситуації на території міста, створення безпечного та інклюзивного міського простору для осіб з інвалідністю, поліпшення стану благоустрою міста.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Відновлення інфраструктури громади шляхом будівництва, реконструкції та ремонту об'єктів, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації. Відбудова та стабільне функціонування критичної інфраструктури, об'єктів житлово-комунального господарства.	Реалізація заходів з відновлення пошкоджених будівель, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації. Проведення реконструкцій, поточних, капітальних ремонтів та відновлювальних робіт об'єктів житлового господарства.

Сприяння збереженню та утриманню у належному технічному стані житлового фонду міста, в тому числі в особливий період. Розвиток сучасних форм самоорганізації населення в утриманні житлового фонду. Забезпечення надання житлово-комунальних послуг нормативної якості в усіх районах міста, в тому числі в особливий період. Відновлення та покращення технічного стану доріг та покриття тротуарів. Забезпечення безпечного руху транспортних засобів та пішоходів, зменшення кількості випадків дорожньо-транспортних пригод на аварійно-небезпечних ділянках. Забезпечення якісної роботи системи зливової каналізації. Забезпечення зовнішнього освітлення міста. Забезпечення покращення стану благоустрою та озеленення території міста, відновлення зелених насаджень на заміну видалених. Благоустрій територій військових поховань. Адаптація до зміни клімату. Підвищення екологічної безпеки та поліпшення екологічного стану територій. Відновлення і захист сприятливого для життєдіяльності населення навколишнього природного середовища. Створення мережі велосипедних маршрутів та інфраструктури для створення безпечних, доступних та комфортних умов для пересування велосипедним транспортом. Забезпечення надійного	Придбання спеціалізованої та іншої техніки і обладнання для комунальних підприємств Чернігівської міської ради. Обладнання об’єктів житлово-комунального господарства альтернативними джерелами генерації електроенергії для забезпечення можливості їх функціонування за відсутності електропостачання. Здійснення заходів із підвищення захисту об’єктів житлово-комунального господарства. Реконструкція, капітальний ремонт асфальтобетонного дорожнього покриття вулично-дорожньої мережі з урахуванням необхідності облаштування велодоріжок. Поточний ремонт вуличної дорожньої мережі міста. Ремонт тротуарного покриття з урахуванням вимог доступності та інклюзивності. Облаштування освітлення нерегульованих пішохідних переходів. Будівництво, реконструкція, капітальний ремонт світлофорних об’єктів, зупинок громадського транспорту. Будівництво та ремонт мереж зовнішнього освітлення. Модернізація системи вуличного освітлення міста шляхом встановлення сонячних елементів живлення. Будівництво та реконструкція каналізаційних очисних споруд та міських каналізаційних мереж, у тому числі у приватній забудові. Ремонт, модернізація, технічне обслуговування інфраструктурних об’єктів і мереж, у тому числі мереж

безперебійного водопостачання та підвищення якості води в житлових будинках міста Чернігова.	зливової каналізації, на території міста. Виготовлення та встановлення стилізованих надмогильних меморіальних споруд на секторах військових поховань для поховання померлих (загиблих) військовослужбовців. Капітальний ремонт, реконструкція міських парків, скверів, бульварів, об'єктів благоустрою з урахуванням вимог доступності та інклюзивності. Встановлення систем відеоспостереження. Будівництво контейнерних майданчиків. Впровадження контейнерної схеми вивозу побутових відходів з приватного сектору. Утримання та експлуатація міського полігону твердих побутових відходів з урахуванням рекультивації ставків-накопичувачів рідких промислових відходів (район «Масани») м. Чернігів, у тому числі розробка проєктної документації; Послуги з ліквідації несанкціонованого розміщення відходів мазуту та залишків цегляних фундаментів на земельній ділянці, у тому числі розробка проєктної документації; Забезпечення екологічно-безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, відновлення, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин. Моніторинг забруднення підземних та поверхневих вод у районі ставків-накопичувачів рідких токсичних промислових відходів та полігону твердих побутових відходів (район «Масани»).

	Проведення робіт по благоустрою місць відпочинку людей біля води (міський пляж «Золотий берег», в районі готелю «Брянськ», в районі Лісковиці (Земснаряд) та Ялівщини). Підтримання санітарного стану річки Стрижень із прибиранням водного дзеркала. Створення умов для забезпечення екологічної безпеки, охорони навколишнього природного середовища та поліпшення його стану. Збереження, раціональне використання та відтворення природних ресурсів міста, зменшення антропогенного навантаження на довкілля. Реалізація заходів з утримання і відновлення зелених насаджень міста. Озеленення міста Чернігова, у тому числі захист рослин. Організація системи екологічного моніторингу довкілля. Збереження існуючих територій та об’єктів природно-заповідного фонду. Захист земель від забруднення промисловими та іншими відходами. Запобігання поширенню амброзії полинолистої, що загрожує природним екосистемам в м. Чернігів. Створення нерозривної, комфортної та безпечної велосипедної мережі із використанням різних форм велосипедного руху та її інтеграція в загальну транспортну систему. Влаштування велосипедних маршрутів міського, туристичного та рекреаційного призначення. Популяризація велосипедного руху серед населення міста. Розширення мережі місць, що обладнані велосипедними парковками

	та запровадження велосипедних паркінгів. Розширення і розвиток локальної мережі прокатних сервісів велосипедного та легкого персонального транспорту. Зменшення рівня забруднення навколишнього середовища шляхом створення умов для використання альтернативних видів мобільності в місті. Будівництво та реконструкція мереж зливової каналізації з облаштуванням очисних споруд. Капітальний ремонт і модернізація водопровідних вводів багатоповерхових житлових будинків в м. Чернігові. Забезпечення мешканців та гостей міста послугами громадських вбиралень. Вивчення необхідності та можливості розширення переліку пішохідних зон у центральній частині міста.

Відповідальні виконавці: *управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради, управління капітального будівництва Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби), комунальні підприємства Чернігівської міської ради, інші суб'єкти господарювання міста.*

2.3. Містобудування. Житлове будівництво та забезпечення населення житлом

Головна мета на 2026 рік – раціональне використання міських територій, розвиток і збереження історичного та природного середовища, сприяння розвитку житлового будівництва, покращення житлових умов мешканців міста, забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб та членів їх сімей, які перебувають в єдиному реєстрі внутрішньо переміщених осіб.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Сприяння забезпеченню житлом, зокрема, внутрішньо переміщених	Будівництво житлових будинків для внутрішньо переміщених осіб, що

осіб, що втратили житло внаслідок російської агресії. Фіксація та моніторинг завданих пошкоджень і руйнувань житлового фонду. Розроблення нової містобудівної документації. Приведення діючої містобудівної документації м. Чернігова у відповідність до вимог чинного законодавства у сфері містобудівної діяльності. Проведення щорічного моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності визначених типів об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю. Реалізація Концепції оформлення зовнішніх фасадів будинків з об`єктами громадського призначення на території м. Чернігова. Збереження та покращення стану об`єктів соціального, тимчасового, службового житла (дитячі будинки сімейного типу) та їх конструктивних елементів.	втратили житло внаслідок російської військової агресії. Будівництво майданчика для розміщення тимчасових споруд з метою життєзабезпечення внутрішньо переміщених осіб, що втратили житло внаслідок російської військової агресії. Утримання тимчасових споруд, у тому числі прибудинкової території та внутрішньобудинкового інженерного обладнання для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб у належному інженерно-технічному стані. Постійна актуалізація фонду житлових приміщень, що можуть використовуватися для проживання внутрішньо переміщених осіб та осіб, житло яких було зруйновано. Розроблення проєкту містобудівної документації «Внесення змін та доповнень до Генерального плану м. Чернігова» (корегування). Складання технічного завдання до проєкту містобудівної документації «Внесення змін та доповнень до Генерального плану м. Чернігова» (корегування). Складання аналітичного звіту за результатами проведення містобудівного моніторингу Генерального плану м. Чернігова відповідно до Програми містобудівної діяльності у м. Чернігові на 2024-2026 роки у новій редакції. Розроблення детальних планів територій та внесення змін до них. Забезпечення безбар'єрності та часткової безбар'єрності об'єктів соціальної сфери, благоустрою, громадської забудови, транспортної інфраструктури тощо, визначених для моніторингу.

	Розміщення нових вивісок та інформаційних табличок виключно згідно з вимогами щодо таких конструкцій, затвердженими міською радою та її виконавчим комітетом. Проведення ремонтно-будівельних робіт на об'єктах соціального, тимчасового, службового житла (дитячі будинки сімейного типу). Здійснення заходів щодо ведення в установленому порядку єдиного державного реєстру громадян, які потребують поліпшення житлових умов.

Відповідальні виконавці: *управління архітектури та містобудування Чернігівської міської ради, управління капітального будівництва Чернігівської міської ради, відділ квартирного обліку та приватизації житлового фонду Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби)*.

2.4. Підприємництво та надання адміністративних послуг

Головна мета на 2026 рік – сприяння встановленню сприятливого бізнес-клімату у місті та розвитку підприємництва, у тому числі в умовах особливого періоду (воєнного стану). Максимальне спрощення та удосконалення процедур і умов надання адміністративних послуг, забезпечення отримання якісних адміністративних послуг.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Підтримка бізнесу міста в умовах негативного впливу воєнного стану. Сприяння адаптації бізнесу до роботи в умовах подолання наслідків збройної агресії. Інформаційна та ресурсна підтримка бізнесу. Сприяння покращенню умов для започаткування та реєстрації підприємницької діяльності. Оптимізація регуляторного середовища. Сприяння розширенню інфраструктури для розвитку	Підтримка місцевих підприємницьких ініціатив. Поширення інформації про державні та грантові програми підтримки малого та середнього підприємництва, програм міжнародної технічної допомоги тощо. Підтримка обміну інформацією про потреби малого і середнього підприємництва між представниками бізнесу та закладами професійної (професійно-технічної) освіти у

мікропідприємництва, малого та середнього бізнесу. Оптимізація процедур отримання адміністративних послуг. Формування зручної сервісної системи надання адміністративних і реєстраційних послуг для суб'єктів господарювання. Адаптація приміщення міського Центру надання адміністративних послуг до вимог щодо доступності для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення. Економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб, ветеранів та постраждалих від війни.	дотичних до фахового спрямування таких закладів освіти сферах. Комісійне обстеження пошкоджених об'єктів нерухомості суб'єктів господарювання міста та внесення інформації згідно з актами обстеження до Державного реєстру пошкодженого та знищеного майна. Перегляд та приведення у відповідність до вимог чинного законодавства регуляторних актів міської ради та її виконавчого комітету. Постійне оновлення електронного реєстру чинних регуляторних актів міської ради та виконавчого комітету. Сприяння відновленню промислового потенціалу міста. Розробка та реалізація фінансових інструментів, компенсаторних механізмів для суб'єктів господарювання пріоритетних для міста сфер діяльності. Розширення переліку адміністративних послуг, що надаються через Центр надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП). Впровадження кращих практик у роботі ЦНАП та поширення публічної інформації щодо його діяльності. Підвищення рівня ресурсного забезпечення ЦНАП. Створення належних умов для безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщення ЦНАП. Розробка та впровадження Стратегії сервісного розвитку ЦНАП. Проведення навчальних заходів персоналу ЦНАП через платформу Дія.Центри.

Відповідальні виконавці: *управління економічного розвитку міста Чернігівської міської ради, управління адміністративних послуг Чернігівської міської ради, управління освіти Чернігівської міської ради, юридичний відділ Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби), депутати Чернігівської міської ради.*

2.5. Міжнародні відносини та інвестиції

Головна мета на 2026 рік – поглиблення міжнародного співробітництва, забезпечення пізнаваності та створення позитивного інвестиційного іміджу міста на національному та міжнародному рівнях, пошук партнерів для опрацювання спільних проєктів як соціально-гуманітарного, так і інвестиційного спрямування в рамках реформи управління публічними інвестиціями.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Активізація міжнародного співробітництва міста. Залучення гуманітарної та іншої допомоги для відбудови міста Чернігова. Забезпечення пізнаваності та створення позитивного інвестиційного іміджу міста на національному та міжнародному рівнях. Створення дієвої комунікаційної стратегії міста з нинішніми та майбутніми містами-партнерами. Оптимізація процесів адаптації управлінських і господарських методик до світових стандартів шляхом ефективного залучення передового зарубіжного досвіду. Пошук партнерів для опрацювання спільних проєктів в рамках реформи управління публічними інвестиціями. Активізація роботи з залучення позабюджетних ресурсів (грантів, програм міжнародної технічної допомоги тощо), спрямованих на відновлення та відбудову міста Чернігова, втілення програм	Зміцнення зв’язків із містами-побратимами Чернігова у галузях, обумовлених укладеними угодами, та розширення формату такої співпраці. Налагодження і підтримка зв’язків із міжнародними організаціями, інвестиційними фондами, дипломатичними та консульськими представництвами, торгово-економічними місіями інших держав в Україні. Проведення заходів міжнародного характеру, а саме: міжнародних конференцій, семінарів, круглих столів, форумів та ділових заходів з метою зміцнення позитивного міжнародного іміджу міста та участь міста Чернігів у аналогічних міжнародних заходах в Україні та за кордоном. Розширення контактів та здійснення співпраці з органами місцевого самоврядування партнерських міст, дипломатичними представництвами та консульськими установами іноземних держав в Україні, всеукраїнськими міжнародними та іноземними організаціями.

міського розвитку на потреби чернігівської громади. Сприяння реалізації в місті Чернігів державної політики європейської інтеграції. Розвиток міста Чернігова як ділового центру. Активна інвестиційна промоція міста, підвищення інвестиційної привабливості міста.	Співробітництво з українськими діаспорами за кордоном. Підвищення привабливості міста на основі застосування концепцій маркетингу та брендингу. Залучення інвестицій, донорської та міжнародної фінансової підтримки. Промоція інвестиційних можливостей міста на локальних, національних та міжнародних платформах.

Відповідальні виконавці: *відділ міжнародних відносин та інвестицій Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби), депутати Чернігівської міської ради.*

2.6. Енергетична стійкість міста

Головна мета на 2026 рік – забезпечення енергетичної стійкості міста в умовах ймовірних зривів централізованого електропостачання, раціональний підхід до споживання всіх видів енергетичних ресурсів закладами, установами, організаціями та підприємствами, які використовують для цього кошти з бюджету Чернігівської міської територіальної громади. Підвищення ефективності використання енергоносіїв (культури енергоспоживання) та оптимізація бюджетних витрат на їх використання.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Формування та актуалізація комплексу заходів для забезпечення енергетичної стійкості міста в умовах можливого відключення централізованого електропостачання. Раціональне використання енергетичних ресурсів та забезпечення економічно доцільної ефективності їх споживання. Підвищення енергоефективності будівель бюджетних закладів міста. Вдосконалення діючої муніципальної системи енергетичного менеджменту. Вивчення та застосування кращих практик енергоефективності та підвищення кваліфікації	Моніторинг наявності та потреб в обладнанні альтернативними засобами генерації енергії об’єктів життєзабезпечення міста, а також пошук фінансових ресурсів для забезпечення необхідним обладнанням. Розроблення та оновлення нормативно-правових і стратегічних документів, що сприяють впровадженню енергоефективних проєктів і використанню альтернативних та відновлюваних джерел енергії. Участь у розробці муніципальних програм і політик, спрямованих на підвищення

енергоменеджерів. Реалізація проєктів з використанням альтернативних та відновлювальних джерел енергії, а також місцевих видів палива бюджетною та комунальною сферами міста. Участь у впровадженні заходів з відновлення, будівництва та ремонту бюджетних будівель із дотриманням діючих вимог щодо енергоефективності.	енергетичної безпеки, ефективне використання енергоносіїв і захист довкілля. Проведення термомодернізації (енергоефективної санації) об'єктів бюджетної сфери з метою зниження енергоспоживання та оптимізації витрат. Використання сучасних енергоефективних технологій та рішень, енергоощадного обладнання під час проведення капітальних і поточних ремонтів бюджетних будівель, зокрема при їх відновленні після руйнувань. Залучення коштів бюджетів усіх рівнів, грантових і кредитних фінансових ресурсів для реалізації проєктів і заходів з підвищення енергоефективності у бюджетних установах. Проведення онлайн і офлайн інформаційно-роз'яснювальних заходів (семінарів, тренінгів, зустрічей тощо) з питань енергоефективності. Популяризація питань щодо економічних, екологічних і соціальних переваг від реалізації проєктів та заходів з енергоефективності через засоби масової інформації та соціальні мережі. Системний моніторинг споживання енергетичних ресурсів у закладах бюджетної сфери міста та аналіз ефективності впроваджених енергоефективних заходів. Встановлення та контроль за дотриманням граничних норм споживання енергетичних ресурсів у бюджетній сфері міста. Сприяння проведенню енергоаудитів будівель бюджетних

	установ міста. Надання консультативної допомоги структурним підрозділам міської ради, комунальним підприємствам і закладам освіти при підготовці проєктних заявок, розробленні документації та реалізації проєктів із відновлення, будівництва чи реконструкції об'єктів у частині підвищення енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії.

Відповідальні виконавці: *управління економічного розвитку міста Чернігівської міської ради, управління капітального будівництва Чернігівської міської ради, управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради, інші управління, відділи та комунальні підприємства Чернігівської міської ради (за потреби).*

2.7. Управління об’єктами комунальної власності та земельні відносини

Головна мета на 2026 рік – ефективне використання об’єктів комунальної власності територіальної громади міста, забезпечення збереження, раціонального використання земельних ресурсів та їх охорону, збільшення надходжень до бюджету Чернігівської міської територіальної громади.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Забезпечення збереження та ефективного використання земельних ресурсів та об’єктів комунального майна. Забезпечення приватизації об’єктів комунальної власності на електронних аукціонах. Передача в оренду об’єктів комунальної власності через електронну торгову систему ProZorro.Продажі. Підготовка та забезпечення відчуження об’єктів комунальної власності з низькою інвестиційною привабливістю. Забезпечення раціонального	Виготовлення технічної, правовстановлюючої та проєктно-кошторисної документації на об’єкти комунальної власності. Першочергове відчуження об’єктів з малою інвестиційною привабливістю шляхом продажу на аукціоні в електронній формі. Розміщення інформації про об’єкти комунальної власності, що підлягають передачі в оренду та приватизації, на телебаченні, офіційному веб-сайті міської ради, у медіа та спеціалізованих Інтернет – ресурсах.

використання земель у межах м. Чернігова. Підготовка земельних ділянок комунальної власності для продажу прав на них на земельних торгах у місті Чернігові. Організація земельних торгів. Сприяння повноті сплати земельного податку та орендної плати за користування земельними ділянками комунальної власності територіальної громади м. Чернігова.	Укладання договорів оренди комунального майна. Розроблення технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель міста Чернігова. Підготовка земельних ділянок комунальної власності до продажу на конкурентних засадах (земельних торгах) у місті Чернігові шляхом розроблення та виготовлення документації із землеустрою та експертної грошової оцінки земельних ділянок. Розроблення технічної документації з нормативної грошової оцінки земель міста Чернігова. Розроблення проєкту землеустрою щодо встановлення (зміни) меж міста Чернігова. Проведення робіт з аерофотознімання та виготовлення ортофотопланів масштабу 1:1000 на територію м. Чернігова та прилеглих територій. Розроблення та виготовлення технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) та технічної документації із землеустрою щодо поділу та об’єднання земельних ділянок. Державна реєстрація права власності на земельні ділянки комунальної власності, в тому числі за договорами оренди, суборенди земельних ділянок, емфітевзису, суперфіцію, земельного сервітуту. Укладання угод (договорів) про передачу права власності на землю у зв’язку з добровільною відмовою. Встановлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг, внесення відомостей до Державного земельного кадастру.

Відповідальні виконавці: *фонд комунального майна Чернігівської міської ради, управління земельних ресурсів Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби).*

2.8. Діяльність підприємств комунальної власності

Головна мета на 2026 рік – забезпечення ефективного функціонування комунальних підприємств Чернігівської міської ради, надання послуг нормативної якості для задоволення потреб споживачів в умовах обмежених ресурсів, у тому числі можливих зривів централізованого електро-, водо-, газо- та теплопостачання у м. Чернігові.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Забезпечення надання суспільно важливих послуг комунальними підприємствами міської ради в умовах ймовірного блекауту – системної аварії в енергосистемі, що супроводжується масовим відключенням споживачів, або відсутності сталого енергозабезпечення. Підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємств комунальної форми власності в умовах воєнного стану та обмеженості ресурсів. Посилення фінансового контролю за діяльністю комунальних підприємств у частині виконання затверджених показників фінансових планів на 2026 рік, раціонального планування та використання кадрових, майнових, матеріальних і фінансових ресурсів. Досягнення прибутковості діяльності комунальних підприємств за рахунок збільшення доходів, обсягів виконання робіт та підвищення якості послуг, які надаються комунальними підприємствами. Оптимізація фінансової підтримки з бюджету Чернігівської	Ресурсне забезпечення для здійснення господарської діяльності комунальних підприємств. Впровадження заходів енергозбереження, підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів, застосування альтернативних джерел енергозабезпечення та мереж диверсифікації постачання енергетичних ресурсів. Контроль за режимами та якістю надання послуг і виконання робіт комунальними підприємствами міської ради. Забезпечення обов’язкового фінансового планування на підприємствах. Здійснення щоквартального моніторингу виконання фінансових планів. Приведення тарифів на житлово-комунальні та інші послуги, що надаються комунальними підприємствами міста до економічно обґрунтованого рівня відповідно до чинного законодавства. Проведення щоквартального аналізу показників ефективності роботи комунальних підприємств, у

міської територіальної громади на утримання комерційних комунальних підприємств міської ради. Збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів.	т. ч. рівня витрат на здійснення капітальних інвестицій. Залучення фінансової допомоги з боку держави, міжнародних організацій та муніципалітетів.

Відповідальні виконавці: *комунальні підприємства Чернігівської міської ради, структурні підрозділи Чернігівської міської ради, які здійснюють координацію діяльності комунальних підприємств, управління економічного розвитку міста Чернігівської міської ради.*

2.9. Транспорт і зв'язок

Головна мета на 2026 рік – забезпечення сталого функціонування та розвитку громадського транспорту, в тому числі комунальної форми власності, збереження тенденції оновлення рухомого складу громадського транспорту, забезпечення регулярності руху та покращення якості надання транспортних послуг автомобільним та електричним транспортом на міських маршрутах загального користування.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Розвиток якісної та доступної транспортної інфраструктури, у т. ч. екологічно чистих видів транспорту. Оновлення рухомого складу міського громадського транспорту загального користування. Удосконалення міської маршрутної мережі громадського транспорту загального користування з пріоритетом електротранспорту.	Забезпечення нормативного рівня якості міських пасажироперевезень. Капітальний ремонт та відновлення тролейбусної контактної мережі, включаючи виготовлення проєктно-кошторисної документації, придбання матеріалів тощо. Капітальний ремонт і заміна кабельних ліній, включаючи виготовлення проєктно-кошторисної документації, придбання матеріалів тощо. Модернізація обладнання на 9 тягових підстанціях, включаючи виготовлення проєктно-кошторисної документації, придбання матеріалів, обладнання тощо. Придбання спецтранспорту, автотранспорту, обладнання. Оновлення рухомого складу комунального підприємства «Чернігівське тролейбусне

	управління» Чернігівської міської ради. Підготовка та перепідготовка водіїв з урахуванням особливостей керування новим рухомим складом. Капітальний ремонт тролейбусів. Продовження процесу оновлення рухомого складу автотранспорту. За потреби внесення змін до міської мережі громадського транспорту задля покращення якості надання послуг пасажирських перевезень.

Відповідальні виконавці: *управління транспорту, транспортної інфраструктури та зв'язку Чернігівської міської ради, управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради, комунальне підприємство «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради, інші суб'єкти господарювання – перевізники.*

2.10. Підтримка сімей, дітей та молоді, гендерна політика

Головна мета на 2026 рік – забезпечення на території громади реалізації державної політики з запобігання дитячій бездоглядності та безпритульності, жорстокому поводженню з дітьми, вчинення ними правопорушень; профілактика соціального сирітства, забезпечення соціального захисту дітей, підтримка сімей, які взяли на виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, забезпечення реалізації молоді та гендерної рівності.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Формування життєстійкості сімей. Своєчасне виявлення сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, вивчення потреб, планування та визначення методів допомоги, надання соціальних послуг, забезпечення, за необхідності, соціального супроводу. Своєчасне виявлення дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Організація та проведення роботи із соціально незахищеними	Проведення профілактичних рейдів, вилучення дітей із сімей у разі загрози їх життю чи здоров'ю. Залучення фінансової, технічної та гуманітарної допомоги сім'ям, дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги. Звернення до суду щодо позбавлення батьків батьківських прав. Проведення заходів до Дня сім'ї. Забезпечення своєчасного надання дитині-сироті, дитині,

категоріями сімей та дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги. Підвищення престижу сім'ї, популяризація сімейних цінностей та родинних традицій. Запобігання потраплянню дітей у складні життєві обставини. Сприяння подоланню складних життєвих обставин та мінімізації їх негативних наслідків. Розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Попередження випадків насильства в сім'ї відносно дітей. Забезпечення на території громади реалізації державної політики з запобігання дитячій бездоглядності та безпритульності, жорстокому поводженню з дітьми, вчинення ними правопорушень, профілактики соціального сирітства. Соціальний та правовий захист дітей. Просвітницька робота з пропаганди здорового способу життя. Підвищення громадської активності й ініціативності молоді. Розвиток лідерських і підприємницьких якостей молоді. Розширення можливостей і створення умов для самореалізації молоді. Робота з реалізації основних напрямків міської Програми розвитку фізичної культури та спорту у м. Чернігові.	позбавленій батьківського піклування, відповідного статусу. Здійснення першочергового влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в сім'ї громадян (усиновлення, опіка та піклування, прийомні сім'ї і дитячі будинки сімейного типу). Забезпечення контролю за умовами проживання, утримання дітей у сім'ях усиновлювачів, опікунів, дитячих будинках сімейного типу, прийомних сім'ях. Забезпечення функціонування у місті системи сімей патронатних вихователів. Захист житлових і майнових прав дітей. Вжиття відповідних заходів щодо відібрання дітей від батьків без позбавлення батьківських прав. Участь у судових засіданнях з метою захисту прав та інтересів дітей. Встановлення статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Організація та проведення інформаційно - просвітницької кампанії щодо соціально небезпечних хвороб, формування здорового способу життя, профілактики шкідливих звичок з орієнтацією на формування стійкого неприйняття вживання алкоголю та наркотиків серед дітей, учнівської та студентської молоді. Розвиток громадянської активності, ініціативності й відповідальності молоді міста, стимулювання до участі в розвитку м. Чернігова. Підтримка молодіжних ініціатив, орієнтованих на вирішення локальних проблем міста, організації та

	проведення заходів культурно - розважального, просвітницького, спортивного характеру, різноманітних фестивалів та інших заходів задля створення реальних передумов повної реалізації творчого потенціалу молоді міста. Сприяння адаптації молоді до принципів громадянського суспільства та до активного залучення до його розвитку. Попередження девіантної поведінки молоді. Організація заходів з розвитку лідерських якостей молодіжних громадських активістів міста. Розвиток практики національно-патріотичного виховання молоді. Сприяння розвитку міжнародного молодіжного співробітництва. Підтримка діяльності молодіжних громадських організацій, волонтерських організацій, органів учнівського та студентського самоврядування. Ініціація та проведення творчих заходів, фестивалів для молоді відповідно до їх інтересів та сучасних трендів світового розвитку. Організація відкритих майданчиків креативної молоді. Залучення молоді міста (у тому числі студентства) до процесів ініціації, концептуалізації, організації та проведення культурно-мистецьких, спортивних та інших заходів у місті. Сприяння створенню молодіжних центрів, коворкінгів.

Відповідальні виконавці: *управління (служба) у справах дітей Чернігівської міської ради, управління у справах сім'ї, молоді та спорту Чернігівської міської ради, управління освіти Чернігівської міської ради, Чернігівський міський центр соціальних служб.*

2.11. Зайнятість населення та ринок праці

Головна мета на 2026 рік – сприяння зайнятості населення, забезпечення додержання вимог чинного законодавства про працю суб'єктами господарювання міста, реалізація заходів державної підтримки суб'єктів господарювання для збільшення кількості робочих місць.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Відновлення та розвиток ринку праці, підвищення рівня зайнятості населення. Орієнтація системи професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів, у тому числі і безробітних громадян, на потреби підприємств міста. Залучення незайнятого населення до трудової діяльності. Забезпечення дієвого контролю щодо додержання вимог законодавства з питань оплати праці та трудових відносин. Прискорення темпів погашення заборгованості із заробітної плати. Легалізація зайнятості та детінізація заробітної плати. Посилення мотивації населення до зайняття підприємництвом та створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу.	Пропагування робітничих професій. Застосування елементів дуальної форми навчання у закладах професійної освіти та професійної підготовки кадрів безпосередньо на виробництві. Сприяння поверненню безробітних осіб до продуктивної зайнятості, збереженню мотивації до праці шляхом залучення до громадських та інших робіт тимчасового характеру. Організація підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації безробітних з урахуванням поточної та перспективної потреби ринку праці. Організація проведення громадських, суспільно-корисних та інших робіт тимчасового характеру, в тому числі для усунення наслідків російської збройної агресії. Організація професійної та соціальної адаптації осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування російської військової агресії. Проведення поглиблених профконсультацій із застосуванням профдіагностичних методик та направлення на навчання з підвищення професійного рівня або за професіями, що сприяють самостійній зайнятості населення у сфері малого бізнесу.

	Проведення правової та роз'яснювальної роботи, спрямованої на упередження порушень норм чинного законодавства з питань оплати праці та трудових відносин із суб'єктами господарювання міста. Моніторинг стану заборгованості із виплати заробітної плати. Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед підприємців щодо забезпечення працівників повною зайнятістю, виведення заробітної плати «із тіні» та важливості сплати податків. Інформування підприємців щодо можливості отримання грантів та мікрогрантів, що призводять до створення нових робочих місць. Реалізація заходів державної підтримки суб'єктів господарювання для збільшення кількості робочих місць.

Відповідальні виконавці: *Чернігівська філія Чернігівського обласного центру зайнятості, департамент соціальної політики Чернігівської міської ради, управління освіти Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби).*

2.12. Соціальний захист та соціальне забезпечення населення, у тому числі ветеранів війни та внутрішньо переміщених осіб. Компенсація за пошкоджене майно

Головна мета на 2026 рік – реалізація конституційних прав та гарантій громадян на соціальний захист. Забезпечення виконання вимог чинного законодавства України щодо надання компенсації за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, спричинених російською військовою агресією.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Організація надання соціальної підтримки внутрішньо переміщеним особам.	Ведення обліку внутрішньо переміщених осіб, інформаційно-роз'яснювальної роботи, надання соціальних послуг.

Забезпечення реалізації загальнодержавної політики соціального захисту населення та соціальної підтримки окремих категорій громадян (у тому числі шляхом реалізації місцевих програм, спрямованих на підтримку найбільш вразливих категорій громадян). Забезпечення реалізації державної ветеранської політики, зокрема щодо соціального захисту ветеранів війни та членів сімей ветеранів війни. Розвиток системи надання соціальних послуг. Створення безбар'єрного простору. Забезпечення виконання вимог чинного законодавства України щодо надання компенсації за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, а також компенсації для відновлення окремих категорій об'єктів нерухомого майна, пошкоджених внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених російською збройною агресією, з використанням електронної публічної послуги «єВідновлення».	Реалізація місцевих програм соціальної підтримки населення. Соціальний захист ветеранів та членів їх сімей. Надання статусу та видача посвідчень ветеранам та членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України. Виконання місцевих програм, спрямованих на надання соціальної підтримки Захисникам і Захисницям України, членам їх сімей. Надання допомоги під час переходу від військової служби до цивільного життя військовослужбовців, які звільняються або звільнені із військової служби з числа ветеранів війни. Визначення потреб населення в соціальних послугах та підготовка звіту за результатами визначення потреб населення у соціальних послугах. Забезпечення надання соціальних послуг особам/сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах, відповідно до їх індивідуальних потреб та державних стандартів. Організація та моніторинг надання комплексної послуги з формування життєстійкості у Чернігівській міській територіальній громаді з метою реалізації експериментального проєкту. Ведення Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг, проведення роботи щодо пошуку та співпраці з потенційними надавачами соціальних послуг. Забезпечення взаємодії та співробітництва з громадськими об'єднаннями–надавачами соціальних послуг.

	Сприяння створенню безбар’єрних маршрутів. Проведення обстежень та оцінки ступеня безбар’єрності об’єктів фізичного оточення, які є першочерговими для створення безбар’єрного середовища. Визначення точки початку та закінчення проєкту безбар’єрного маршруту, а також його протяжність у кілометрах. Нанесення проєкту безбар’єрного маршруту на картографічну основу із зазначенням ступеня безбар’єрності об’єктів фізичного оточення, що розташовуються на маршруті. Формування переліку об’єктів фізичного оточення із ступенем безбар’єрності «бар’єрні» або «частково бар’єрні», включення їх до переліку об’єктів, розташованих на бербар’єрних маршрутах, що потребують облаштування, та формування планів заходів з облаштування таких об’єктів. Формування графіку створення безбар’єрного маршруту. Узагальнення матеріалів щодо створення безбар’єрного маршруту в місті. Забезпечення та організація ведення Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених російською збройною агресією проти України та внесення відомостей до нього. Забезпечення роботи комісії з розгляду питань щодо надання компенсації за пошкоджені об’єкти нерухомого майна.

	Встановлення наявності/ відсутності права та підстав для надання компенсації та пріоритетного права на отримання компенсації відповідно до чинного законодавства України. Організація проведення обстеження пошкоджених об'єктів.

Відповідальні виконавці: *департамент соціальної політики Чернігівської міської ради, відділ організації роботи з питань компенсації за пошкоджене та знищене нерухоме майно Чернігівської міської ради, управління адміністративних послуг Чернігівської міської ради, Чернігівський міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Чернігівської міської ради, управління архітектури та містобудування Чернігівської міської ради, управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради та інші управління, відділи та комунальні підприємства Чернігівської міської ради (за потреби).*

2.13. Охорона здоров'я та демографічна ситуація

Головна мета на 2026 рік – забезпечення населення доступною та якісною медичною допомогою відповідно до рівня технологічного розвитку і реальних потреб з дотриманням принципів рівності та справедливості, забезпечення належного рівня здоров'я населення.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Надання якісної медичної допомоги населенню. Забезпечення лікувально-діагностичного процесу в закладах охорони здоров'я міста на сучасному рівні. Створення безпечних умов перебування у закладах охорони здоров'я, у тому числі під час функціонування в надзвичайних ситуаціях. Протидія поширенню соціально небезпечних та інфекційних хвороб. Забезпечення медичних послуг, викликаних війною, у тому числі людям з особливими потребами.	Забезпечення належного рівня надання первинної медичної допомоги та спеціалізованих видів медичної допомоги у закладах охорони здоров'я відповідно до програми медичних гарантій. Поліпшення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я територіальної громади. Проведення робіт з відновлення, капітальних та поточних ремонтів, реконструкцій будівель та приміщень, облаштування споруд цивільного захисту закладів охорони здоров'я міста.

Посилення системи громадського здоров'я.	Оновлення санітарного транспорту. Підвищення якості та доступності медичних послуг для задоволення особливих потреб людей, викликаних війною. Зміцнення та посилення кадрових ресурсів закладів охорони здоров'я. Надання паліативної допомоги. Подальше формування мережі закладів охорони здоров'я, які спроможні надавати реабілітаційні послуги. Профілактика та забезпечення раннього виявлення захворювань. Проведення систематичної роз'яснювальної роботи серед населення щодо упередження розповсюдження інфекційних хвороб, важливості вакцинації проти керованих інфекційних захворювань. Проведення інформаційно-просвітницьких кампаній щодо здорового способу життя та попередження соціально небезпечних хвороб.

Відповідальні виконавці: *управління охорони здоров'я Чернігівської міської ради, комунальні некомерційні підприємства Чернігівської міської ради, управління капітального будівництва Чернігівської міської ради, управління у справах сім'ї, молоді та спорту Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби)*.

2.14. Освіта

Головна мета на 2026 рік – створення умов для всебічного розвитку, виховання і соціалізації особистості, підвищення якості та конкурентоспроможності надання освітніх послуг в нових економічних, соціокультурних умовах для задоволення освітніх потреб громади, відновлення пошкодженої освітньої інфраструктури.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Забезпечення належних безпечних умов для учасників освітнього процесу.	Гнучкий підхід до навчання: поєднання очного та дистанційного

Формування спроможної мережі комунальних закладів загальної середньої, дошкільної, позашкільної освіти, а також закладів професійної (професійно-технічної) освіти відповідно до потреб населення міста Чернігова. Створення безпечного, доступного, комфортного та здоров'язберігаючого освітнього середовища у закладах освіти міста. Забезпечення утримання будівель та приміщень закладів освіти у відповідності до санітарно-гігієнічних умов. Адаптація освітнього процесу для дітей з особливими потребами, створення безбар'єрного освітнього середовища. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу. Задоволення потреб регіонального ринку праці у кваліфікованих кадрах. Забезпечення протипожежної безпеки у закладах освіти.	навчання залежно від безпекової ситуації в громаді. Проведення оптимізації закладів освіти в межах чинного законодавства з урахуванням демографічних та інших показників. Покращення матеріально-технічного забезпечення предметних кабінетів закладів освіти. Інформатизація та цифровізація закладів освіти. Пошук додаткових джерел фінансування на відновлення та покращення пошкодженої освітньої інфраструктури. Проведення капітальних та поточних ремонтів будівель та приміщень закладів загальної середньої, дошкільної, позашкільної освіти. Створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з інвалідністю відповідно до будівельних норм ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» та ДБН В.2.2-3:2018 «Будинки та споруди. Заклади освіти» (облаштування прилеглої території, пандусу, доступність до дверних і відкритих прорізів, встановлення кнопки виклику, тактильних плиток, таблички Брайля, сигналізатори та ін.) у закладах освіти. Обладнання приміщень системою оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей. Забезпечення закладів освіти відеоспостереженням. Облаштування класів безпеки у закладах освіти. Облаштування споруд цивільного захисту для учасників освітнього процесу здійснюється відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, вимог щодо утримання та

	експлуатації захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09 липня 2018 року № 579, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 30 липня 2018 року за № 879/32331, та інших нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту. Реалізація заходів Стратегії реформування системи шкільного харчування на 2023–2027 роки. Забезпечення надання якісної психологічної допомоги та підтримки учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану. Застосування елементів дуальної форми навчання в освітньому процесі закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Продовження освітнього процесу в створених навчально-практичних центрах сучасної професійної освіти на базі закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Проведення інтерактивних заходів, присвячених популяризації сучасної професійної освіти. Проведення заходів, спрямованих на патріотичне виховання в закладах системи освіти.

Відповідальні виконавці: *управління освіти Чернігівської міської ради, управління капітального будівництва Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби), заклади дошкільної, загальної середньої та професійно-технічної освіти.*

2.15. Культура. Міський простір та туризм

Головна мета на 2026 рік – створення безпечних умов для здобувачів мистецької освіти та послуг сфери культури, реалізація просвітницької політики щодо збереження культурної спадщини та формування громадських цінностей і національної пам`яті, формування безбар'єрного простору міста як для мешканців Чернігова, так і гостей міста, запровадження кейсів отримання інформації про місто без меж, розширення впізнаваних маршрутів міста,

презентація міста через сувенірні видання, активна робота над створенням музею міста.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Координація роботи з органами охорони культурної спадщини у частині пам'яткоохоронного законодавства. Створення сприятливих умов для навчального процесу у закладах позашкільної мистецької освіти. Покращення якості надання культурних послуг шляхом оновлення матеріально-технічної бази закладів культури. Модернізація Чернігівської міської комунальної централізованої бібліотечної системи. Організація дозвілля громадян. Утвердження суспільно-державних (національних) цінностей України, української національної та громадянської ідентичності. Робота над формуванням міського простору «Без меж» у Чернігові. Моніторинг і ремонтні роботи з заміни вказівників туристичної навігаційної системи, її розширення за рахунок встановлення додаткових інформаційних стендів за залучене фінансування. Розробка нових зразків сувенірної продукції. Наповнення актуальною інформацією та відомостями туристичного сайту міста та соціальних мереж. Визначення тематики маршрутів, обговорення локацій, текстова підготовка, дизайнерське оформлення туристичних маршрутів та їх апробація і популяризація.	Моніторинг стану об'єктів культурної спадщини Чернігівської міської територіальної громади на предмет національної цінності, сприяння органам охорони щодо їх обліку. Реагування в межах повноважень органів місцевого самоврядування у разі пошкоджень об'єктів культурної спадщини. Проведення капітальних ремонтів комунальних закладів позашкільної мистецької освіти. Підвищення кваліфікації викладацького складу мистецьких шкіл шляхом самоосвіти та участі у просвітницьких заходах. Включення до репертуарів та навчальних програм творчого надбання сучасних українських авторів. Проведення концертних та культурно-мистецьких програм за участю викладацького складу. Втілення сучасних практик роботи бібліотек та розвиток бібліотечної мережі. Проведення всеукраїнських та міжнародних конкурсів виконавців, фестивальних та інших концертних програм. Облаштування ландшафтних зон для проведення культурно-мистецьких програм у житлових мікрорайонах міста. Напрацювання пропозицій до архітектурних планів розвитку та формування житлової забудови у частині формування мистецьких просторів.

Вироблення та затвердження наукової концепції «Музею міста Чернігова» із залученням фахівців із різноманітних сфер: науковців, археологів та краєзнавців. Створення туристичних велосипедних маршрутів для підвищення туристичної привабливості м. Чернігова. Промоція туристичного потенціалу та елементів нематеріальної спадщини громади.	Проведення тематичного форуму, проведення аналітичної роботи експертами, формування документу рекомендацій щодо необхідних першочергових дій на ниві формування комфортного, безбар'єрного простору як для мешканців Чернігова, так і гостей міста. Залучення депутатського корпусу Чернігівської міської ради до політики переоблаштування громади у безбар'єрний простір. Встановлення тематичних інформаційних табличок на історичних будівлях зі шрифтом Брайля. Оновлення макетів для вуличних інформаційних стендів туристичної навігації, а також 11-ти вуличних вказівників туристичної навігації міста. Напрацювання нових варіантів сувенірної продукції. Напрацювання матеріалів до віртуального фотоальбому «Чернігів: трансформація у просторі». Друк видання «Каталог об'єктів культурної спадщини Чернігова, пошкоджених внаслідок російської військової агресії». Друк казок про Чернігів випускниць проєкту «Творча майстерня казок». Наповнення на регулярній основі відомостями про місто туристичний сайт міста двома мовами та сторінки в соціальних мережах. Напрацювання, презентація та апробація маршрутів перейменованими вулицями Чернігова «Імена у вулицях Чернігова». Розробка наукової концепції, бренд стилю, мультимедійного

	контенту і сценарію інтерактивних блоків та мультимедіа музею. Створення велосипедних маршрутів історичними, культурними та природними пам'ятками міста. Створення рекреаційних велосипедних маршрутів для доступу до об'єктів відпочинку. Презентація в медіа, соціальних мережах та інтернет ресурсах туристичного потенціалу міста.

Відповідальні виконавці: *управління культури та туризму Чернігівської міської ради, управління капітального будівництва Чернігівської міської ради, управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради, управління земельних ресурсів Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби), заклади сфери культури комунальної форми власності Чернігівської міської ради.*

2.16. Фізична культура і спорт

Головна мета на 2026 рік – створення умов для підвищення рівня залучення населення міста до оздоровчої рухової активності та розвиток дитячо-юнацького і резервного спорту, спорту вищих досягнень.

Основні завдання:	***Заходи з реалізації основних завдань:***
Відновлення, будівництво та реконструкція спортивної бази міста. Створення належних умов для самостійних та організованих занять фізичною культурою і спортом. Популяризація фізичної активності серед мешканців міста. Робота з реалізації основних напрямків міської Програми розвитку фізичної культури та спорту у м. Чернігові.	Розвиток спортивної інфраструктури, оновлення діючих та будівництво/відновлення спортивних споруд. Збереження мережі дитячо-юнацьких спортивних шкіл, підвищення ефективності їх роботи, зміцнення матеріально-технічної бази, забезпечення необхідним обладнанням та інвентарем. Залучення всіх верств населення до систематичних занять фізичною культурою і спортом та здорового способу життя. Підготовка спортивного резерву, підтримка спорту вищих досягнень, спорту інвалідів та ветеранів.

	Продовження роботи щодо подальшого розвитку та удосконалення фізичного виховання у навчальних закладах міста.

Відповідальні виконавці: *управління у справах сім'ї, молоді та спорту Чернігівської міської ради, міський Центр фізичного здоров`я «Спорт для всіх», управління капітального будівництва Чернігівської міської ради, управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради, інші управління та відділи Чернігівської міської ради (за потреби), КНП «Центр спортивної боротьби» Чернігівської міської ради, дитячо-юнацькі спортивні школи.*

3. Джерела фінансування Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2026 рік. Бюджетно-фінансова політика

Фінансування заходів Програми здійснюється за рахунок коштів державного, обласного бюджетів, бюджету Чернігівської міської територіальної громади, у тому числі у рамках фінансування міських цільових програм, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

Бюджетно-фінансова політика

Основні завдання:

1. Максимально ефективне використання фінансового ресурсу Чернігівської міської територіальної громади для забезпечення життєдіяльності громади з урахуванням цілей та пріоритетів, зумовлених воєнним станом.

Заходи з реалізації основних завдань:

1. Планування видатків в межах наявного фінансового ресурсу з урахуванням концентрації ресурсів на першочергових діях та заходах, які необхідно вжити для виконання покладених функцій, у тому числі для подолання наслідків російської військової агресії, продовження забезпечення заходів територіальної оборони та підтримки обороноздатності держави;

2. Вжиття заходів з наповнення дохідної частини бюджету Чернігівської міської територіальної громади та економії бюджетних коштів з максимально можливим економічним ефектом та виключенням непріоритетних і неефективних витрат, насамперед тих, що не забезпечують виконання основних функцій і завдань головних розпорядників бюджетних коштів в умовах дії воєнного стану;

3. Визначення оптимальної кількості бюджетних установ і закладів, а також штатної чисельності їх працівників, необхідних для ефективного та якісного надання комплексу відповідних послуг і оперативного вирішення проблемних питань;

4. Залучення додаткового фінансового ресурсу, у тому числі з державного бюджету, місцевих бюджетів, фінансової допомоги з боку міжнародних партнерів, коштів, отриманих з інших джерел, не заборонених законодавством.

Заступник міського голови –
керуючий справами виконкому Сергій ФЕСЕНКО

4. Додатки

Додаток 1
до Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2026 рік

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ
економічного і соціального розвитку
територіальної громади на 2026 рік

Показник	Один. виміру	2024 р. факт	2025 р. очікуване	2026 р. прогноз
Чисельність зареєстрованого населення на кінець періоду (*за інформацією, яка міститься в реєстрі територіальної громади міста)*	тис. осіб	274,3*	244,2*	240,2
Кількість зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб	осіб	11 613	12 600	12 700
Середньомісячна заробітна плата штатних працівників, зайнятих економічною діяльністю (за розрахунками)	грн	15 678**	21 296***	22 680
Кількість малих підприємств (економічно активних)	одиниць	1 559	1 466	1 470
Кількість середніх підприємств (економічно активних)	одиниць	120	116	116
Кількість фізичних осіб підприємців (за даними ДПС)	осіб	16 891	13 376	13 400
Надходження від діяльності суб’єктів малого підприємництва (юридичних і фізичних осіб) до бюджету територіальної громади	тис. грн	930 568,7	1 006 615,3	1 095 720,0
Надходження від діяльності суб’єктів середнього підприємництва до бюджету територіальної громади	тис. грн	434 521,1	458 624,9	520 990,0

Показник	Один. виміру	2024 р. факт	2025 р. очікуване	2026 р. прогноз
Кількість осіб, що перебувають в трудових відносинах з суб’єктами малого та середнього підприємництва	осіб	43 320	41 762	41 810
Кількість безробітних громадян (мали статус безробітного на кінець періоду)	осіб	1 603	1 656	1 610
Введення в експлуатацію житла	тис. кв. м	80,68	56,2	67,4
Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) малими та середніми підприємствами (згідно з даними ГУ ДПС у Чернігівській області)	млн грн	27 864,3	25 975,1	28 910,3
Кількість перевезених пасажирів автомобільним та електротранспортом,	млн осіб	41,8	38,9	42,4
з них пільгових категорій	млн осіб	18,1	16,1	16,2
Забезпеченість населення соціальною інфраструктурою:				
лікарняними закладами на 10 тис. жителів	ліжок	38,7	38,0	38,0
амбулаторно-поліклінічними закладами на 1 мешканця	відвід. за рік	4,6	4,7	4,7
лікарями на 10 тис. мешканців	осіб	27,2	27,1	27,0
Охоплення дітей дошкільного віку (від трьох до шести (семи) років) всіма формами дошкільної освіти	%	100	100	100
Охоплення дітей позашкільною освітою (у % до кількості дітей шкільного віку)	%	61	62	63
Кількість загальноосвітніх навчальних закладів	одиниць	31	31	31
Кількість учнів 1-х класів	осіб	2063	1900	1750

Показник	Один. виміру	2024 р. факт	2025 р. очікуване	2026 р. прогноз
Кількість учнів 9-х класів	осіб	2780	2708	2890
Кількість учнів 11-х класів	осіб	1230	1312	1330
Кількість закладів культури територіальної громади	одиниць	9	9	10
Кількість публічних бібліотечних просторів територіальної громади	одиниць	13	13	13

Примітка: у зв'язку з тим, що з березня 2022 року по вересень 2025 року включно статистична інформація не формувалась та не оприлюднювалась, в додатку наведено аналітичні показники відповідно до відомостей Головного управління ДПС у Чернігівській області, Чернігівської філії Чернігівського обласного центру зайнятості та інформації структурних підрозділів Чернігівської міської ради, макроекономічних прогнозів Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України, Національного банку України.

** Чисельність осіб, відомості про місце реєстрації яких занесено до відомчої інформаційної системи «Реєстр територіальної громади» Державної міграційної служби України (за останньою інформацією управління адміністративних послуг Чернігівської міської ради).*

*** Аналітичний показник розраховано виходячи з інформації, що надана Головним управлінням ДПС у Чернігівській області.*

**** Аналітичний показник розраховано виходячи з інформації, що оприлюднена Держстатом України та Головним управлінням статистики у Чернігівській області.*

Додаток 2
до Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2026 рік

Перелік цільових програм, які передбачається фінансувати у 2026 році за наявності фінансової можливості

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення/розпорядження
1.	Міська цільова програма з охорони та збереження пам'яток культурної спадщини м. Чернігова на 2022-2026 роки	Рішення міської ради від 26.08.2021 № 10/VIII-12
2.	Програма для забезпечення виконання рішень суду на 2023-2027 роки	Рішення виконкому від 03.11.2022 № 532
3.	Програма зміцнення і розвитку міжнародних зв'язків на 2022-2026 роки	Рішення міської ради від 30.11.2022 № 24/VIII-4 (зі змінами)
4.	Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря агломерації «Чернігів» на 2022-2026 роки	Рішення міської ради від 30.11.2022 № 24/VIII-8
5.	Програма надання одноразової матеріальної допомоги мешканцям міста Чернігова – власникам приватних житлових будинків, знищених та пошкоджених внаслідок російської військової агресії	Рішення міської ради від 30.11.2022 № 24/VIII-10 (зі змінами)
6.	Програма часткової компенсації видатків мешканцям міста Чернігова, понесених на відновлення знищених та пошкоджених вікон у багатоквартирних житлових будинках внаслідок російської військової агресії	Рішення міської ради від 30.11.2022 № 24/VIII-11 (зі змінами)
7.	Програма молодіжного житлового кредитування в місті Чернігові на 2023-2027 роки	Рішення міської ради від 30.11.2022 № 24/VIII-17
8.	Комплексна програма культурного простору Чернігівської міської територіальної громади на 2023-2027 роки	Рішення міської ради від 30.11.2022 № 24/VIII-19
9.	Програма соціальної підтримки населення у м. Чернігові на 2024-2026 роки (зі змінами)	Рішення міської ради від 31.07.2023 № 33/VIII-3
10.	Програма висвітлення діяльності органів місцевого самоврядування міста Чернігова та використання соціальної реклами для	Рішення міської ради від 01.11.2023 № 35/VIII-7

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення/розпорядження
	інформування громадськості та профілактики негативних явищ у суспільстві на 2024-2026 роки	
11.	Програма модернізації їдалень та харчоблоків у закладах освіти м. Чернігова на 2024-2026 роки	Рішення міської ради від 31.07.2023 № 33/VIII-13
12.	Програма поліпшення матеріально-технічної бази закладів освіти м. Чернігова на 2024-2026 роки	Рішення міської ради 31.07.2023 № 33/VIII-14
13.	Програма поліпшення гігієнічних умов у закладах освіти м. Чернігова на 2024-2026 роки	Рішення міської ради від 31.07.2023 № 33/VIII-15
14.	Програма надання одноразової матеріальної допомоги мешканцям міста Чернігова на 2024-2028 роки	Рішення міської ради від 31.07.2023 № 33/VIII-18
15.	Програма «Молодь міста Чернігова» на 2024-2026 роки	Рішення міської ради від 31.07.2023 № 33/VIII-20
16.	Міська Програма розвитку фізичної культури та спорту у м. Чернігові на 2024-2028 роки	Рішення міської ради від 31.07.2023 № 33/VIII-21 (зі змінами)
17.	Міська комплексна цільова програма «Місто Чернігів – дружнє до сім'ї та дітей» на 2024-2028 роки	Рішення міської ради від 31.07.2023 № 33/VIII-22 (зі змінами)
18.	Програма заходів з відзначення державних та професійних свят, ювілейних дат, заохочення за заслуги перед містом Черніговом, здійснення представницьких та інших заходів на 2024-2028 роки	Рішення міської ради від 31.07.2023 № 33/VIII-26
19.	Програма підготовки територіальної оборони та підготовки населення м. Чернігова до участі в русі національного спротиву на 2022-2027 роки у новій редакції	Рішення міської ради від 20.12.2024№ 43/VIII-2
20.	Програма розвитку громадського транспорту загального користування м. Чернігова на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 11.02.2025 № 15
21.	Програма забезпечення діяльності комунального підприємства «Міський Палац	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення/розпорядження
	культури імені В’ячеслава Радченка» Чернігівської міської ради на 2025-2027 роки	Чернігівського району Чернігівської області від 19.02.2025 № 19 (зі змінами)
22.	Програма підтримки та розвитку інститутів громадянського суспільства міста Чернігова на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 27
23.	Програма розвитку освіти міста Чернігова на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 30 (зі змінами)
24.	Програма «Безпечний заклад освіти» на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 31
25.	Програма забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 36
26.	Програма розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та безпритульності соціальної підтримки сімей з дітьми у місті Чернігові на 2025-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 37 (зі змінами)
27.	Програма «Утримання та забезпечення діяльності Чернігівського міського центру соціальних служб на 2025-2028»	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 38

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення/розпорядження
28.	Програма придбання у комунальну власність територіальної громади міста Чернігова житла для надання в тимчасове користування внутрішньо переміщеним особам на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 39
29.	Програма компенсації пільгових перевезень окремих категорій громадян (мешканців Чернігівської міської територіальної громади) на залізничному транспорті приміського сполучення на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 42
30.	Програма компенсації пільгових перевезень окремих категорій громадян в міському електро- та автомобільному транспорті загального користування на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 27.02.2025 № 43
31.	Програма підтримки народжуваності у місті Чернігові на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 28.02.2025 № 44
32.	Програма надання одноразової матеріальної допомоги мешканцям багатоповерхової забудови міста Чернігова, житло яких було зруйновано (пошкоджено) внаслідок російської військової агресії	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 24.03.2025 № 60 (зі змінами)
33.	Міська цільова програма з охорони та збереження пам`яток культурної спадщини м. Чернігова на 2025-2026 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 15.04.2025 № 78
34.	Програма забезпечення функціонування дитячих будинків сімейного типу на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення/розпорядження
		Чернігівської області від 21.05.2025 № 144
35.	Програма містобудівної діяльності у м. Чернігові на 2024-2026 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 03.06.2025 № 181 (зі змінами)
36.	Програма надання послуги тимчасового перебування в лікарні дітей, що залишились без батьківського піклування, дітей, залишених у пологовому будинку на 2026-2030 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 23.07.2025 № 291
37.	Програма надання поворотної фінансової допомоги, що виплачується патронатним вихователям до моменту отримання державної соціальної допомоги на 2026-2030 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 23.07.2025 № 292
38.	Програма розвитку туризму та промоції міста Чернігова на 2025-2026 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 14.08.2025 № 328 (зі змінами)
39.	Програма забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, на 2025-2027 роки у новій редакції	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 18.08.2025 № 335 (зі змінами)
40.	Програма шефської допомоги військовим частинам, установам та організаціям Збройних Сил України, Національної гвардії України, Національної поліції України, Служби безпеки України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Міністерства юстиції України, Державної спеціальної служби транспорту, Державної прикордонної служби	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 03.09.2025 № 361 (зі змінами)

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення/розпорядження
	України та Міністерства внутрішніх справ України на 2025-2027 роки	
41.	Програма утримання та технічного обслуговування житлового фонду соціального призначення, фонду житла для тимчасового проживання та службового житла (дитячих будинків сімейного типу) у місті Чернігові на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 14.10.2025 № 418
42.	Програма заохочення ветеранів-захисників і захисниць України та їх тренерів за значні досягнення (зайняття призових місць) на міжнародних, всеукраїнських змаганнях з олімпійських, неолімпійських та адаптивних видів спорту на 2025-2026 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 24.10.2025 № 438 (зі змінами)
43.	Програма управління комунальним майном Чернігівської міської територіальної громади на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 24.10.2025 № 439
44.	Програма розвитку земельних відносин на території міста Чернігова на 2026-2030 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 29.10.2025 № 442
45.	Програма фінансового забезпечення діяльності Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області на 2026 рік	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 03.11.2025 № 444
46.	Програма розвитку, підтримки комунальних закладів охорони здоров’я – комунальних некомерційних підприємств Чернігівської міської ради та надання медичних послуг понад обсяг, передбачений програмою державних гарантій медичного обслуговування населення міста Чернігова на 2026–2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 05.11.2025 № 446 (зі змінами)

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення/розпорядження
47.	Програма соціальної підтримки населення у Чернігівській міській територіальній громаді на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 10.11.2025 № 450
48.	Комплексна програма підтримки внутрішньо переміщених осіб Чернігівської міської територіальної громади на 2026-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 10.11.2025 № 451
49.	Програма забезпечення заходів, пов’язаних з призовом громадян на військову службу під час мобілізації на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 10.11.2025 № 452
50.	Програма забезпечення діяльності комунального підприємства «Муніципальна варта» Чернігівської міської ради на 2025-2026 роки у новій редакції	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 11.11.2025 № 456
51.	Програма підтримки малого та середнього підприємництва у місті Чернігові на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 14.11.2025 № 459
52.	Програма забезпечення житлом молоді міста Чернігова на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 03.12.2025 № 497 (зі змінами)
53.	Програма цивільного захисту, безпеки людей на водних об’єктах, запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків на території Чернігівської міської територіальної громади на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення/розпорядження
		Чернігівської області від 05.12.2025 № 505 (зі змінами)
54.	Програма компенсації видатків мешканцям міста Чернігова, понесених на відновлення знищених та пошкоджених вікон у багатоквартирних та приватних житлових будинках внаслідок російської військової агресії	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 18.12.2025 № 537
55.	Програма розвитку електричного транспорту м. Чернігова на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 23.12.2025 № 542 (зі змінами)
56.	Програма підтримки Захисників і Захисниць України, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України у Чернігівській міській територіальній громаді на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 25.12.2025 № 562
57.	Програма підтримки і розвитку комунального підприємства «Теплокомуненерго» Чернігівської міської ради на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 25.12.2025 № 564
58.	Комплексна цільова Програма розвитку житлово-комунального господарства міста Чернігова на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 25.12.2025 № 565
59.	Програма поліпшення екологічного стану міста Чернігова на 2026-2028 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 25.12.2025 № 566
60.	Програма підтримки громадських організацій міста Чернігова на 2026 рік	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації

№ з/п	Назва програми	Дата та номер рішення/розпорядження
		Чернігівського району Чернігівської області від 31.12.2025 № 578
61.	Програма забезпечення громадської безпеки та правопорядку на території м. Чернігова на 2026-2027 роки	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 23.01.2026 № 19
62.	Програма взаємодії відокремленого структурного підрозділу Головного сервісного центру МВС – регіонального сервісного центру ГСЦ МВС в Київській та Чернігівській областях (філія ГСЦ МВС) та його структурного підрозділу – територіального сервісного центру №7441 (на правах відділу, м. Чернігів) регіонального сервісного центру ГСЦ МВС в Київській та Чернігівській областях з Чернігівською міською територіальною громадою у сфері надання адміністративних послуг населенню на 2026 рік	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 02.03.2026 № 98
63.	Програма організації та проведення у 2026 році громадських робіт для незайнятого населення м. Чернігова	Розпорядження начальника Чернігівської міської військової адміністрації Чернігівського району Чернігівської області від 01.04.2026 № 181
64.	Програма фінансової підтримки комунального підприємства «Телерадіоагенство «Новий Чернігів» Чернігівської міської ради	Погоджено проєкт рішенням виконкому Чернігівської міської ради від 28.10.2025 № 563
65.	Програма забезпечення діяльності та виконання доручень виборців депутатами Чернігівської міської ради на 2026 рік	Проєкт

Додаток 3
до Програми економічного і соціального розвитку Чернігівської міської територіальної громади на 2026 рік

Орієнтовний перелік публічних інвестиційних проєктів, які можуть бути реалізовані у 2026 році у разі наявності фінансування

№ з/п	Напрям інвестування/найменування об’єкта	Рік початку і закінчення будівництва/придбання обладнання	Орієнтовні джерела фінансування	
			бюджет ЧМТГ	інші джерела
1	Розбудова мережі стаціонарних реабілітаційних відділень			
1.1	Капітальний ремонт відділення реабілітації та лікування пацієнтів з хворобами кістково-м’язевої системи та сполучної тканини комунального некомерційного підприємства "Чернігівська міська лікарня № 4" Чернігівської міської ради за адресою: м. Чернігів, вул. Текстильників, 36	2026	*	
1.2	Капітальний ремонт відділення фізичної та реабілітаційної медицини КНП "Чернігівська міська лікарня № 2" Чернігівської міської ради, що розташоване за адресою: м. Чернігів, пр-т Миру, 44	2026	*	
2	Забезпечення закладів охорони здоров’я сучасним медичним та іншим необхідним обладнанням			
2.1	Ліжко акушерське В-48 (3-секційне, електричне)	2026-2028	*	*
2.2	Флоуметр-витратомір кисню із зволожувачем 4шт	2026-2028	*	*
2.3	Операційна лампа Maestro ML500M пересувна	2026-2028	*	*
2.4	Затискачі-ножиці до електрокоагулятора	2026-2028	*	*
2.5	Набір лапароскопічних біполярних інструментів	2026-2028	*	*
2.6	Система підігріву пацієнта	2026-2028	*	*
2.7	Поточний ремонт приміщень(встановлення систем кондицюювання)	2026-2028	*	*

№ з/п	Напрям інвестування/найменування об’єкта	Рік початку і закінчення будівництва/придбання обладнання	Орієнтовні джерела фінансування	
			бюджет ЧМТГ	інші джерела
2.8	Облаштування зовнішнього реабілітаційного простору (облаштування доріжок із різним покриттям для тренування ходьби, облаштування сенсорного саду для психологічного розвантаження)	2026-2028	*	*
2.9	Гематологічний аналізатор	2026-2028	*	*
2.10	Автоматичний біохімічний аналізатор	2026-2028	*	*
2.11	Ультразвукова система з набором датчиків: кардіологічний, лінійний, конвексний, черезстравохідний з програмним абезпеченням стрейн та стрес -ЕХО	2026-2028	*	*
2.12	Монітор пацієнта	2026-2028	*	*
2.13	Лазерна система комбінована	2026-2028	*	*
2.14	Віеогастроскоп Pentax EG2990K - 5 шт.	2026-2028	*	*
2.15	Комплект ендоскопічний для артроскопії	2026-2028	*	*
2.16	Електрокардіограф "Мідас"6/12	2026-2028	*	*
2.17	Шприцевий дозатор лікарських засобів	2026-2028	*	*
2.18	Багатоканальний кардіограф	2026-2028	*	*
2.19	Електрокардіограф "Midac mini" 6/12 - 2 шт.	2026-2028	*	*
2.20	Відеогастроскоп в комплекті	2026-2028	*	*
2.21	Система лапароскопічна багаторазового використання у комплекті	2026-2028	*	*
2.22	Стерилізатор низкотемпературний з пероксідом водню HTMS-80E	2026-2028	*	*
2.23	Відеофіброгастроскоп	2026-2028	*	*
2.24	Гематологічний аналізатор	2026-2028	*	*
2.25	Портативний дефібрилятор	2026-2028	*	*
2.26	Апарат мікрохвильової терапії Промінь-4	2026-2028	*	*
2.27	Автоматичний біохімічний аналізатор	2026-2028	*	*
2.28	Апарат магнітерапії "Алімп"	2026-2028	*	*

№ з/п	Напрям інвестування/найменування об’єкта	Рік початку і закінчення будівництва/придбання обладнання	Орієнтовні джерела фінансування	
			бюджет ЧМТГ	інші джерела
2.29	Стельовий підйомник GH1 (комплектація для вертикалізації та відновлення навичок ходьби)	2026-2028	*	*
2.30	Аналізатор електролітів і газів крові	2026-2028	*	*
2.31	Велотренажер	2026-2028	*	*
2.32	Авторефкератометр	2026-2028	*	*
2.33	Щілинна лампа	2026-2028	*	*
2.34	Система ультразвукової діагностики	2026-2028	*	*
2.35	Холтер ЕКГ + АТ	2026-2028	*	*
2.36	Апарат для електростимуляції м'язів Стимул-1	2026-2028	*	*
2.37	Тонометр офтальмологічний безконтактний	2026-2028	*	*
2.38	Електроенцефалограф	2026-2028	*	*
2.39	Крісло гінекологічне с електроприводом	2026-2028	*	*
2.40	Станція автоматичного фарбування Leica ST5010, Leica Biosystems	2026-2028	*	*
2.41	Водяна баня для розправлення зрізів Leica HistoCore Waterbath із столиком для підсушування скелець, Leica Biosystems - 5 шт.	2026-2028	*	*
2.42	Портативна ультра звукова діагностична система	2026-2028	*	*
2.43	Діатермокоагулятор високочастотний хірургічний	2026-2028	*	*
2.44	Ультразвукова система з набором датчиків: кардіологічний, лінійний, конвексний (GE TOTUS)	2026-2028	*	*
2.45	Система рентгенівська діагностична С-подібна	2026-2028	*	*
2.46	гематологічний аналізатор	2026-2028	*	*
2.47	Операційний офтальмологічний мікроскоп з блоком для асистента	2026-2028	*	*
2.48	Ліжко електричне для догляду за хворими RLD-DHI04 10шт	2026-2028	*	*
2.49	Обігрівач для новонароджених 3шт	2026-2028	*	*
2.50	Офтальмологічний операційний стіл	2026-2028	*	*

№ з/п	Напрям інвестування/найменування об’єкта	Рік початку і закінчення будівництва/придбання обладнання	Орієнтовні джерела фінансування	
			бюджет ЧМТГ	інші джерела
2.51	Відеоколоноскоп - 2 шт.	2026-2028	*	*
2.52	Наркозно-дихальний апарат в комплекті з вапоризатором для Севорана (Севофлюрана), монітором пацієнта та контролем функції життєдіяльності	2026-2028	*	*
2.53	Циклофотокоагулятор	2026-2028	*	*
2.54	Хірургічний світильник LEDD700: Однокупольна система з відеокамерою 2шт	2026-2028	*	*
2.55	Немідріатична ретинальна камера	2026-2028	*	*
2.56	Реанімаційний стіл для новонароджених	2026-2028	*	*
2.57	Апарат для аспірації та ірригації для лапароскопічної хірургії	2026-2028	*	*
2.58	Електрокоагулятор високочастотний	2026-2028	*	*
2.59	Придбання кліматичної техніки: кондиціонерів	2026-2028	*	*
2.60	Іригаційна помпа - 2 шт.	2026-2028	*	*
2.61	Автомат для гістологічної обробки тканин карусельного типу Leica TP1020	2026-2028	*	*
2.62	Система аналізу гемостазу	2026-2028	*	*
2.63	Відеодуоденоскоп Pentax	2026-2028	*	*
2.64	Апарат підігріву крові та інфузійних рохчинів	2026-2028	*	*
2.65	Сухий розморожувач для плазми крові та нагрівання препаратів крові	2026-2028	*	*
2.66	Автоматичний біохімічний аналізатор	2026-2028	*	*
3	Розвиток мережі надавачів соціальних послуг комунального сектору			
3.1	Капітальний ремонт Чернігівського міського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) з метою модернізації та впровадження нових соціальних послуг.	2026	*	

№ з/п	Напрям інвестування/найменування об’єкта	Рік початку і закінчення будівництва/придбання обладнання	Орієнтовні джерела фінансування	
			бюджет ЧМТГ	інші джерела
4	Забезпечення житлом осіб, які втратили житло внаслідок російської агресії			
4.1	Будівництво багатоквартирних житлових будинків соціального призначення та дошкільного навчального закладу в другому мікрорайоні житлового району «Масани» у м. Чернігів на земельних ділянках, які перебувають в постійному користуванні: зовнішні інженерні мережі водопостачання та водовідведення	2025-2026	*	*
4.2	Будівництво багатоквартирних житлових будинків соціального призначення та дошкільного навчального закладу в другому мікрорайоні житлового району «Масани» у м. Чернігів на земельних ділянках, які перебувають в постійному користуванні: зовнішні інженерні мережі теплопостачання	2025-2026	*	*
4.3	Будівництво багатоквартирних житлових будинків соціального призначення та дошкільного навчального закладу в другому мікрорайоні житлового району «Масани» у м. Чернігів на земельних ділянках, які перебувають в постійному користуванні: зовнішні інженерні мережі електропостачання	2025-2026	*	*
4.4	Будівництво багатоквартирних житлових будинків соціального призначення та дошкільного навчального закладу в другому мікрорайоні житлового району «Масани» у м. Чернігів на земельних ділянках, які перебувають в постійному користуванні: зовнішні інженерні мережі зливової зливової та системи дренажної каналізації	2025-2026	*	*
5	Оновлення рухомого складу електротранспорту			
5.1	Оновлення рухомого складу електротранспорту	2026-2028	*	*
6	Відновлення та розвиток дорожньої і транспортної інфраструктури	2026-2028	*	*

№ з/п	Напрям інвестування/найменування об’єкта	Рік початку і закінчення будівництва/придбання обладнання	Орієнтовні джерела фінансування	
			бюджет ЧМТГ	інші джерела
7	Забезпечення закладів загальної середньої освіти засобами навчання та обладнання в межах впровадження реформи «Нова українська школа»	2026-2028	*	*
8	Облаштування захисних споруд цивільного захисту (укриттів) у закладах загальної середньої освіти (будівництво укритів)	2026-2028		*
9	Облаштування безпечних умов у закладах, що надають загальну середню освіту (протипожежний захист)	2026-2028		*
10	Забезпечення доступу до якісного та безпечного харчування у закладах освіти шляхом розвитку сучасної інфраструктури їдалень (харчоблоків)	2026-2028	*	*
11	Реконструкція та модернізація інфраструктури централізованого водовідведення	2026-2028	*	*
12	Реконструкція та модернізація інфраструктури централізованого водопостачання	2026-2028	*	*
13	Відновлення, розвиток та модернізація інфраструктури централізованого водопостачання та водовідведення, у тому числі з впровадженням альтернативних джерел енергії	2026-2028	*	*
14	Інші напрями			
14.1	Встановлення високоманевреної генерації на базі шести когенераційних установок на території КП «Теплокомуненерго» Чернігівської міської ради	2026	*	*